

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

**Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών
(Α.Κ.Α.ΓΕ.): Πραγματοποιείται η είσπραξη
των εσόδων του και η διάθεση των πόρων του
όπως ο νόμος και ο σκοπός του Κεφαλαίου
επιβάλλουν;**

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ **1/2024**

ΣΥΝΟΨΗ

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της δημογραφικής κρίσης στο συνταξιοδοτικό σύστημα, με τον ν. 3655/2008, συνεστήθη το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.), όπου, από την 1.1.2009, δημόσιοι πόροι αποταμιεύονται, προς τον σκοπό της προστασίας των συντάξεων των μελλοντικών γενεών από τον κίνδυνο που συνεπάγεται η, λόγω της προϊούσας γήρανσης του πληθυσμού, ανατροπή της αναλογίας του αριθμού των συνταξιούχων προς τον αριθμό των ενεργών ασφαλισμένων.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διερεύνησε αν αποδίδονται απρόσκοπτα στο Α.Κ.Α.ΓΕ. όλοι οι νομοθετημένοι πόροι του και, περαιτέρω, αν οι πόροι αυτοί έχουν αναλωθεί σε συμφωνία με τις οικείες διατάξεις και τον σκοπό δημοσίου συμφέροντος, χάριν του οποίου έχει συσταθεί το Κεφάλαιο.

Από τον έλεγχο, που διενεργήθηκε από την αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και κάλυψε ολόκληρη την περίοδο από την έναρξη λειτουργίας του Α.Κ.Α.ΓΕ., προέκυψαν τα ακόλουθα:

1. Το νομοθετικό πλαίσιο για τους πόρους του Α.Κ.Α.ΓΕ. πάσχει από έλλειψη συνοχής και σαφήνειας, που το καθιστά επισφαλές και δυσλειτουργικό, εξαιτίας της πληθώρας των τροποποιήσεων που έχουν υποστεί οι σχετικές διατάξεις και, σε ορισμένες περιπτώσεις, των κακοτεχνιών στη διατύπωσή τους.
2. Δεν υφίστανται εγκεκριμένοι, από τους συναρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας, ετήσιοι απολογισμοί και ισολογισμοί του Α.Κ.Α.ΓΕ., λόγω και της εκκρεμότητας ως προς την κατάρτιση των αντίστοιχων λογαριασμών των ασφαλιστικών ταμείων, από τα οποία προέρχεται μεγάλο μέρος των εσόδων του Κεφαλαίου. Τακτικός έλεγχος της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ., από τα όργανα του Υπουργείου Εργασίας, δεν διενεργείται.
3. Μεγάλου ύψους οφειλές, κατά κύριο λόγο, των ασφαλιστικών ταμείων, αλλά και του Δημοσίου, προς το Α.Κ.Α.ΓΕ. - το ποσό των οποίων είναι μεν ανέφικτο να προσδιοριστεί επακριβώς με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, εκτιμάται, όμως, ότι υπερβαίνει το ένα δισεκατομμύριο ευρώ - έχουν συσσωρευτεί και η είσπραξή τους από το Κεφάλαιο δεν έχει, με συστηματικό τρόπο, επιδιωχθεί.
4. Για τις πληρωμές από τους, προσωρινά συσταθέντες εντός του Α.Κ.Α.ΓΕ., Λογαριασμούς της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, δεν έχουν, σε πολλές περιπτώσεις, τηρηθεί όλες οι νόμιμες διατυπώσεις. Εντούτοις, όσον αφορά ακριβώς τις διατυπώσεις αυτές, δεν είναι πάντοτε ευεξήγητος και ο λόγος που επέβαλε την καθιέρωσή τους από τον νομοθέτη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα Εθνικά Συνταξιοδοτικά Κεφάλαια και το Α.Κ.Α.ΓΕ.

1. Στα δημόσια διανεμητικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης - όπως είναι το ελληνικό, όσον αφορά τις κύριες και, έως πρόσφατα, και τις επικουρικές συντάξεις¹ - οι κατ' έτος καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους εισφορές χρησιμοποιούνται για την καταβολή στους συνταξιούχους των συντάξεων του ιδίου έτους. Στηρίζονται, επομένως, τα εν λόγω συστήματα στην αρχή της διαγενεακής αλληλεγγύης, υπό την έννοια της προσδοκίας κάθε γενεάς ασφαλισμένων ότι, στο μέλλον, θα λάβουν και οι ίδιοι, από τις εισφορές της επόμενης γενεάς ασφαλισμένων, τις παροχές που εξασφαλίζουν στους νυν συνταξιούχους.

2. Την προσδοκία αυτή μπορεί σοβαρά να υπονομεύσει η δημογραφική εξέλιξη. Η γήρανση του πληθυσμού, φαινόμενο κοινό σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες, ως απότοκο της επιμήκυνσης του προσδόκιμου επιβίωσης και των μειωμένων δεικτών γονιμότητας, μεταβάλλει την αναλογία του αριθμού των συνταξιούχων, που αυξάνεται, προς τον αριθμό των ενεργών ασφαλισμένων, που ελαττώνεται, με αποτέλεσμα την αδυναμία χρηματοδότησης των εκροών του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης (των συντάξεων) από μόνες τις εισροές του (τις ασφαλιστικές εισφορές).

3. Αν, εξαιτίας της μεταβολής της ηλικιακής σύνθεσης του πληθυσμού και της μετάβασης σε μία γηραιότερη κοινωνία, ανατραπεί η ισορροπία ενός διανεμητικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, οι λύσεις είναι εκ των πραγμάτων περιορισμένες. Είτε θα πρέπει οι ασφαλιστικές εισφορές να αυξηθούν, μέτρο για το οποίο, όμως, δεν μπορεί να μην συνυπολογιστούν και οι επιπτώσεις του στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Είτε θα πρέπει οι συντάξεις να μειωθούν, με συνέπεια την επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου των συνταξιούχων. Αν δε τίποτε από τα ανωτέρω ή ακόμη και ο συνδυασμός τους δεν αρκεί, δεν απομένει παρά η κάλυψη της υπερβάλλουσας, σε σχέση με τις ασφαλιστικές εισφορές, συνταξιοδοτικής δαπάνης από τον κρατικό προϋπολογισμό, σε τελευταία, δηλαδή, ανάλυση, με δεδομένο το πεπερασμένο των πόρων που μπορούν να αντληθούν από τη φορολογία, η

¹ Για τους νεοεισερχόμενους, από την 1.1.2022, στην αγορά εργασίας, με τον ν. 4826/2021 (Α' 160), καθιερώθηκε, ως προς την επικουρική τους ασφάλιση, κεφαλαιοποιητικό σύστημα. Σύστημα, δηλαδή, στο οποίο, σε αντίθεση με όσα ισχύουν στα διανεμητικά συστήματα, οι εισφορές κάθε ασφαλισμένου σωρεύονται, ως αποταμίευση του ιδίου, σε ατομική μερίδα που το υπόλοιπό της κατά τον χρόνο επέλευσης του καλυπτόμενου κοινωνικοασφαλιστικού κινδύνου (γήρατος, αναπηρίας, θανάτου), μαζί με τις όποιες αποδόσεις έχουν προκύψει από την επένδυση του συνόλου των ποσών των ατομικών μερίδων, χρησιμοποιείται αποκλειστικώς για τη χρηματοδότηση της δικής του σύνταξης.

προσφυγή σε δημόσιο δανεισμό. Πράγμα που, βεβαίως, ενέχει τον κίνδυνο μετατροπής της κρίσης του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος σε κρίση δημοσίου χρέους.

4. Στις προτάσεις που έχουν, διεθνώς, διατυπωθεί για τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων της αδυναμίας αυτοχρηματοδότησης των διανεμητικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στα δημόσια οικονομικά συγκαταλέγεται και εκείνη της δημιουργίας Εθνικών Συνταξιοδοτικών Κεφαλαίων², μέσω της κρατικής αποταμίευσης. Στην περίπτωση, επί παραδείγματι, του νορβηγικού Κρατικού Συνταξιοδοτικού Κεφαλαίου (Statens Pensjonsfond), ήδη από το έτος 1990, τα πλεονάσματα των δημοσίων εσόδων από την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων των υδρογονανθράκων της χώρας αποταμιεύονται και επενδύονται προς τον σκοπό της διασφάλισης των συντάξεων των μελλοντικών γενεών, όταν πλέον τα κοιτάσματα αυτά θα έχουν εξαντληθεί, ούτως ώστε και οι συνταξιοδοτικές παροχές να διατηρηθούν υψηλές, παρά την αύξηση του πληθυσμού των συνταξιούχων, και η δημοσιονομική αποσταθεροποίηση να αποφευχθεί, αφού θα είναι το Κεφάλαιο και όχι το νορβηγικό Κράτος που θα αναλάβει το οικονομικό βάρος κάλυψης του ελλείμματος των εισφορών, σε σχέση με τις συντάξεις.

5. Ως εκ της ειδικότητας του σκοπού τους, η διαχείριση των Εθνικών Συνταξιοδοτικών Κεφαλαίων δεν μπορεί παρά να υπόκειται σε ιδιαίτερες αυστηρούς κανόνες. Η θέσπιση διαδικασιών που να εγγυώνται την απρόσκοπτη είσπραξη των εσόδων με τα οποία ο νομοθέτης τα έχει προοικονομήσει και τη διάθεση των πόρων τους, τηρουμένων των περιορισμών που σχετικώς προβλέπονται, αποβαίνει καίριας σημασίας όχι μόνο για την εκπλήρωση του σκοπού των Κεφαλαίων, αλλά και για την προαγωγή της διαφάνειας που εξ ορισμού πρέπει να διέπει τέτοιες, ευμεγέθεις, δεξαμενές συσσώρευσης δημοσίου χρήματος.

² Sovereign Pension Reserve Funds, όρος που στην ελληνική αποδίδεται και ως Αποθεματικά Εθνικής Σύνταξης.

Στη διεθνή βιβλιογραφία (βλ. ενδεικτικά Adrian Blundell-Wignall, Yu-Wei Hu and Juan Yermo «Sovereign Wealth and Pension Fund Issues») τα Εθνικά Συνταξιοδοτικά Κεφάλαια τυποποιούνται ως υποκατηγορία των Κεφαλαίων Εθνικού Πλούτου (Sovereign Wealth Funds), για τα οποία ισχύουν, ως καλές πρακτικές, οι λεγόμενες *Αρχές του Σαντιάγο (Generally Accepted Principles and Practices (GAPP) - Santiago Principles)*, που υιοθετήθηκαν, το έτος 2008, από τα 26 ιδρυτικά μέλη του Διεθνούς Συνεδρίου Κεφαλαίων Εθνικού Πλούτου (International Forum of Sovereign Wealth Funds). Σύμφωνα με τις τελευταίες, «το νομικό πλαίσιο για το Κεφάλαιο θα πρέπει να είναι ασφαλές και να υποστηρίζει την αποτελεσματική λειτουργία του και την επίτευξη του δηλωθέντος στόχου του» (GAPP-1), «η λογοδοσία για το Κεφάλαιο θα πρέπει σαφώς να προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία (...)» (GAPP-10), «μία ετήσια έκθεση και συνοδευτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη λειτουργία του Κεφαλαίου θα πρέπει εγκαίρως να καταρτίζονται με βάση τα αναγνωρισμένα διεθνή και εθνικά λογιστικά πρότυπα» (GAPP-11) και «η λειτουργία και οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Κεφαλαίου θα πρέπει να ελέγχονται ετησίως με βάση τα αναγνωρισμένα διεθνή και εθνικά ελεγκτικά πρότυπα» (GAPP-12).

6. Εθνικό Συνταξιοδοτικό Κεφάλαιο, όπως, άλλωστε, και από το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει κριθεί³, στην Ελλάδα, αποτελεί το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.), όπου, από την 1.1.2009, μία σειρά δημόσιοι και κοινωνικοί πόροι δεσμεύονται για τη χρηματοδότηση των συντάξεων των νέων γενεών. Προκειμένου, μάλιστα, στο Α.Κ.Α.ΓΕ. να συγκεντρωθεί επαρκές, για τον σκοπό που προορίζεται, αποθεματικό, ο νομοθέτης ρητώς απέκλεισε την ανάλωση οποιουδήποτε ποσού από το Κεφάλαιο, ακόμη και για την κάλυψη συνταξιοδοτικών δαπανών, πριν από την 1.1.2019, ήτοι πριν από τη συμπλήρωση δεκαετίας από την έναρξη λειτουργίας του.

Το αντικείμενο του ελέγχου

7. Για τη σημασία, επομένως, του Α.Κ.Α.ΓΕ., προς τον μετριασμό των ιδίων, όπως και στην υπόλοιπη δυτική Ευρώπη, κινδύνων που και το ελληνικό συνταξιοδοτικό σύστημα απειλούν, διακυβεύοντας τη μακροπρόθεσμη ισορροπία του συστήματος αυτού⁴, δεν χρειάζεται πολλά περισσότερα να

³ 1477/2021 Ολ. ΕλΣυν.

⁴ Όπως χαρακτηριστικώς αναφέρεται στην Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη Δημοσιονομική Βιωσιμότητα, οικονομικού έτους 2022, «[η] δημόσια ασφάλιση συνιστά σοβαρή πρόκληση για τη Χώρα τόσο σε μεσοπρόθεσμη όσο και σε μακροπρόθεσμη βάση.

λεχθούν. Εντούτοις, ήταν με τον παρόντα έλεγχο που, για πρώτη φορά, το Ελεγκτικό Συνέδριο επελήφθη της διαχείρισης του εν λόγω Κεφαλαίου.

8. Ως εκ τούτου, κρίθηκε σκόπιμο ο έλεγχος να επεκταθεί σε ολόκληρο το χρονικό διάστημα από την έναρξη λειτουργίας του Α.Κ.Α.ΓΕ., την 1.1.2009, έως τη διεξαγωγή του ελέγχου, ο οποίος περατώθηκε τον μήνα Δεκέμβριο του έτους 2023. Εκκινώντας δε από την επισκόπηση του διέποντος το Κεφάλαιο κανονιστικού πλαισίου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν αυτό περιλαμβάνει δικλίδες που να εγγυώνται τη σταθερή τροφοδότηση του Α.Κ.Α.ΓΕ. με τους υπέρ του Κεφαλαίου πόρους και τη λογοδοσία για την από μέρους των αρμοδίων οργάνων διαχείρισή τους, ο έλεγχος σε δύο βασικά ερωτήματα επικεντρώθηκε. Ήτοι, *πρώτον*, αν αποδίδονται στο Α.Κ.Α.ΓΕ. όλοι οι προβλεπόμενοι πόροι του ή αν, αντιθέτως, υπάρχουν περιπτώσεις που είτε οι πόροι δεν έχουν αποδοθεί, είτε αποδόθηκαν καθυστερημένα, οπότε θα έπρεπε να εξεταστούν και οι αιτίες της εκκρεμότητας των οικείων οφειλών και οι ενέργειες στις οποίες οι υπεύθυνοι έχουν προβεί για την είσπραξή τους. Και, *δεύτερον*, αν, όσον αφορά τις δαπάνες που, κατ' εξαίρεση, επιτρεπόταν να πραγματοποιηθούν σε βάρος του Α.Κ.Α.ΓΕ. - κατ' ακριβολογία, από τις πιστώσεις των ειδικών λογαριασμών που προσωρινώς είχαν συσταθεί και λειτουργούσαν εντός του Κεφαλαίου - αυτές ενεργήθηκαν αφενός για τους περιοριστικώς αναφερόμενους στις σχετικές διατάξεις σκοπούς, αφετέρου με όλες τις νόμιμες διατυπώσεις.

Απορροφά σημαντικούς δημόσιους πόρους με τη μορφή επιχορήγησης του αρμόδιου ασφαλιστικού οργανισμού (e-ΕΦΚΑ) για την καταβολή των συντάξεων, καθώς τα έσοδα που συγκεντρώνονται από τις εισφορές των εργοδοτών και των εργαζομένων είναι ανεπαρκή. Τυχόν δυσμενείς εξελίξεις στη δημόσια ασφάλιση, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το δημογραφικό πρόβλημα (σχέση απασχολουμένων/συνταξιούχων, αριθμός γεννήσεων, προσδόκιμο ζωής κ.λπ.), μπορεί να απαιτήσει την κινητοποίηση ακόμη περισσότερων δημόσιων πόρων μελλοντικά για την ικανοποίηση των σχετικών αναγκών, καθώς αντίθετη επιλογή συνεπάγεται μεγάλο κοινωνικό κόστος με προφανείς συνέπειες στην κοινωνική συνοχή».

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

I

Το νομοθετικό πλαίσιο για τους πόρους του Α.Κ.Α.ΓΕ. πάσχει από έλλειψη συνοχής και σαφήνειας, που το καθιστά επισφαλές και δυσλειτουργικό, εξαιτίας της πληθώρας των τροποποιήσεων που έχουν υποστεί οι σχετικές διατάξεις και, σε ορισμένες περιπτώσεις, των κακοτεχνιών στη διατύπωσή τους.

Οι υφιστάμενοι πόροι του Α.Κ.Α.ΓΕ.

9. Το Α.Κ.Α.ΓΕ. συνεστήθη με το άρθρο 149 του ν. 3655/2008⁵, έχει δε ως σκοπό τη δημιουργία «αποθεματικών για τη χρηματοδότηση των κλάδων σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (...) από 1.1.2019 και μετά, για τη διασφάλιση των συντάξεων των νέων γενεών

10. Πόροι του Α.Κ.Α.ΓΕ. είναι:

α) Από την 1.1.2009, «[π]οσοστό 4% επί των ετησίων συνολικών εσόδων από το[ν] Φ.Π.Α.»⁶. Από την 1.1.2015, ωστόσο, ο εν λόγω πόρος αντικαταστάθηκε με «ετήσια επιχορήγηση μέσω πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού ισόποση του εισπραττόμενου πόρου»⁷.

β) Από την 1.1.2019⁸, αντί της 1.1.2015, όπως αρχικώς προβλεπόταν⁹, το προϊόν από την παρακράτηση, από τις κύριες συντάξεις άνω των 1.400,00 ευρώ, της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν. 3865/2010¹⁰, το οποίο, έως τις 31.12.2018, περιερχόταν σε «λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια» που τηρείτο στο Α.Κ.Α.ΓΕ., με σκοπό «[την] κάλυψη ελλειμμάτων των Κλάδων Κύριας Σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (...) και [τη] χρηματοδότηση του Προγράμματος (...) [Κ]ατ' οίκον φροντίδας συνταξιούχων», καθώς και του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι». Ειδικώς δε όσον αφορά το τελευταίο αυτό Πρόγραμμα, με νεότερες

⁵ «Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις» (Α' 58).

⁶ Άρθρο 149 παρ. 3 περιπτ. β' του ν. 3655/2008.

⁷ Άρθρο πρώτο παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.3 περιπτ. 2.Β του ν. 4254/2014 (Α' 85).

⁸ Άρθρο 29 παρ. 2 του ν. 4325/2015 (Α' 47).

⁹ Άρθρα 38 παρ. 7 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

¹⁰ «Μεταρρύθμιση Συνταξιοδοτικού Συστήματος του Δημοσίου και συναφείς διατάξεις» (Α' 120).

διατάξεις¹¹, η χρηματοδότησή του από τον τηρούμενο στο Α.Κ.Α.ΓΕ. Λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, μέχρι του ποσού των 40.000.000,00 ευρώ ετησίως, παρατάθηκε έως τις 31.12.2019.

Σε σχέση με τον πόρο του Α.Κ.Α.ΓΕ. από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, πρέπει, περαιτέρω, να επισημανθεί ότι, επειδή, από την 1.1.2019, η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων υπολογίζεται στο ποσό της κύριας σύνταξης, όπως αυτό διαμορφώνεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4387/2016¹², όχι, δηλαδή, και στο ποσό της τυχόν καταβαλλόμενης στους συνταξιούχους προσωπικής διαφοράς, το υπόλοιπο, σε σχέση με το παρακρατούμενο από τους συνταξιούχους έως τις 31.12.2018 ποσό της εισφοράς, καλύπτεται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού και αποδίδεται στο Α.Κ.Α.ΓΕ. από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)¹³.

γ) Το περιλαμβανόμενο στον πόρο της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων προϊόν από την παρακράτηση επιπλέον εισφοράς από τις κύριες συντάξεις άνω των 1.700,00 ευρώ όσων συνταξιούχων δεν έχουν συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας τους¹⁴.

δ) Από την 1.1.2015, το προϊόν από την παρακράτηση, από τις επικουρικές συντάξεις άνω των 300,00 ευρώ, της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης του άρθρου 44 παρ. 13 του ν. 3986/2011, το οποίο έως τότε έπρεπε να περιέρχεται σε «λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια» που τηρείτο στο Α.Κ.Α.ΓΕ., με σκοπό την «κάλυψη ελλειμμάτων φορέων και κλάδων επικουρικής σύνταξης».

Και εν προκειμένω, ωστόσο, επακολούθησαν αρχικώς μεν οι διατάξεις του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του ν. 4325/2015¹⁵, σύμφωνα με τις οποίες το ενεργητικό του λογαριασμού που θα σχηματιζόταν από την παρακράτηση της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης μπορούσε να εξακολουθήσει να διατίθεται για τη χρηματοδότηση των ελλειμμάτων των φορέων και κλάδων επικουρικής σύνταξης, καθώς και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, το οποίο προστέθηκε στους δυνητικούς αποδέκτες της χρηματοδότησης, έως τις 31.12.2018, το δε προϊόν από την παρακράτηση της εισφοράς θα περιερχόταν στο Α.Κ.Α.ΓΕ., συνιστώντας πόρο αυτού, από την 1.1.2019 και εφεξής. Ακολούθως, σε διάστημα λίγων μηνών, οι διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 5 και 21 παρ. 1 περιπτ. θ' του ν. 4337/2015¹⁶, με τις οποίες, αντιστοίχως, αφενός επισπεύστηκε η παύση της λειτουργίας του Λογαριασμού της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης και ως ημεροχρονολογία

¹¹ Άρθρο 153 παρ. 2 του ν. 4483/2017 (Α' 107).

¹² «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος (...)» (Α' 85).

¹³ Άρθρο 27 του ν. 4585/2018 (Α' 216).

¹⁴ Άρθρο 44 παρ. 11 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

¹⁵ Δημοσιευθέντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 11.5.2015.

¹⁶ Δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 17.10.2015.

από την οποία θα εκκινούσε η περιέλευση του προϊόντος από την παρακράτηση της εισφοράς στο Α.Κ.Α.ΓΕ. ορίστηκε η 1.9.2015, αφετέρου καταργήθηκε τελείως η διάταξη του ν. 3986/2011 για τον σκοπό του Λογαριασμού της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης. Και, τελικώς, τρίτη, εντός του ιδίου έτους, σειρά διατάξεων, εκείνες των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 57 του ν. 4342/2015¹⁷, με τις οποίες, διά της κατάργησης των διατάξεων τόσο του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του ν. 4325/2015, για τη χρηματοδότηση, έως τις 31.12.2018, από τον Λογαριασμό της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης των ελλειμμάτων των φορέων και κλάδων επικουρικής σύνταξης και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, όσο και της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 4337/2015, με την οποία είχε απαλειφθεί η ρύθμιση για τον σκοπό του Λογαριασμού αυτού, αντί να αρθεί, μάλλον επιτάχθηκε η σύγχυση ως προς το τι ακριβώς ίσχυε για τον Λογαριασμό, με μόνο βέβαιο να παραμένει ότι, εφόσον δεν εθίγη, εξακολούθησε να ισχύει η άλλη ρύθμιση του ν. 4337/2015, για την από 1.9.2015 μεταφορά των ποσών της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης απευθείας στο Α.Κ.Α.ΓΕ..

Η εξέλιξη των διατάξεων της παραγράφου 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 για τη διάθεση του προϊόντος από την παρακράτηση της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης.

Όπως αρχικώς ίσχυσε:

«α) Από 1.9.2011 θεσπίζεται Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (Α' 58). Σκοπός του Λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων φορέων και κλάδων επικουρικής σύνταξης. β) (...) θ) Μετά την 1.1.2015 τα ποσά της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων μεταφέρονται στο Α.Κ.Α.ΓΕ. και αποτελούν έσοδο του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών».

Όπως ίσχυε μετά από τον ν. 4325/2015:

«α) Από 1.9.2011 θεσπίζεται Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (Α' 58). Σκοπός του Λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων Φορέων και Κλάδων Επικουρικής Σύνταξης, καθώς και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.) έως 31.12.2018. β) (...) θ) Μετά την 1.1.2019 τα ποσά

¹⁷ Δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 9.11.2015.

της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων μεταφέρονται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) και αποτελούν έσοδό του».

Όπως ίσχυε μετά από τον ν. 4337/2015:

«α) Από 1.9.2011 θεσπίζεται Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (Α' 58). β) (...) θ) *Μετά την 1.9.2015 τα ποσά της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων μεταφέρονται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) και αποτελούν έσοδό του».*

Όπως διαμορφώθηκε με τον ν. 4342/2015 και ισχύει, σύμφωνα με την Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ:

«α) Από 1.9.2011 θεσπίζεται Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (Α' 58). Σκοπός του Λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων Φορέων και Κλάδων Επικουρικής Σύνταξης, καθώς και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.) έως 31.12.2018. β) (...) θ) *Μετά την 1.9.2015 τα ποσά της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων μεταφέρονται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) και αποτελούν έσοδό του».*

Οι καταργηθέντες και οι ανενεργοί πόροι του Α.Κ.Α.ΓΕ.

11. Στο διάστημα που έχει μεσολαβήσει από την έναρξη λειτουργίας του, άλλοι πόροι, που αρχικώς προβλέπονταν υπέρ του Α.Κ.Α.ΓΕ., είτε καταργήθηκαν, είτε έπαυσαν να διατίθενται για τη χρηματοδότηση του Κεφαλαίου. Ειδικότερα:

α) Στους πόρους του Α.Κ.Α.ΓΕ., σύμφωνα με το άρθρο 149 του ν. 3655/2008, συγκαταλεγόταν, από την 1.1.2009, και «ποσοστό 10% επί των ετησίων συνολικών εσόδων από [την] αποκρατικοποίηση Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών». Επιγενομένως, όμως, ορίστηκε¹⁸ ότι τα έσοδα από την αποκρατικοποίηση των επιχειρήσεων του Δημοσίου «προορίζονται αποκλειστικά για τη μείωση του δημόσιου χρέους».

β) Το ίδιο συνέβη και με το «ποσοστό 10% επί του συνόλου των ετησίων εισπραττομένων ποσών από κοινωνικούς πόρους από τους Φορείς, Κλάδους ή Λογαριασμούς Κοινωνικής Ασφάλισης», το οποίο, επίσης προέβλεπε, ως

¹⁸ Άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 3965/2011 (Α' 113).

πόρο του Α.Κ.Α.ΓΕ., από την 1.1.2009, το άρθρο 149 του ν. 3655/2008, αφού οι εν λόγω κοινωνικοί πόροι καταργήθηκαν με μεταγενέστερες διατάξεις¹⁹.

γ) Για τους παρέχοντες εκπαιδευτικό ή συμβουλευτικό έργο σε αναγνωρισμένα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Κέντρα Διά Βίου Μάθησης και Κολλέγια εφοδιασμένα με άδεια λειτουργίας από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, τους εκπαιδευτές ενηλίκων που δίδασκαν στους ανωτέρω φορείς, τους εργαζομένους στο Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και στο Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καθώς και για τους παρέχοντες έργο σε Δράσεις Διά Βίου Μάθησης που υλοποιούνταν από το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) και τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), που δεν υπάγονταν στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων-Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), είχε προβλεφθεί²⁰ η καταβολή εισφοράς 10% επί των μικτών αποδοχών τους υπέρ του Α.Κ.Α.ΓΕ., η οποία βάρυνε ισόποσα τους εργοδότες και τους απασχολούμενους των ως άνω κατηγοριών. Ως φαίνεται, ωστόσο, η εισφορά αυτή έπαυσε να παρακρατείται από την 1.9.2017 και τούτο, μάλιστα, δυνάμει απλής εγκυκλίου²¹ και χωρίς η διάταξη που πρόβλεπε την εισφορά ρητώς να καταργηθεί ή με άλλο τρόπο να τροποποιηθεί.

12. Εντός του Α.Κ.Α.ΓΕ. έχει ιδρυθεί²², τέλος, Ειδικός Λογαριασμός με την ονομασία «Εθνικός Λογαριασμός Κοινωνικής Αλληλεγγύης Γενεών» (Ε.Λ.Κ.Α.Γ.) και σκοπό, και πάλι, τη «δημιουργία αποθεματικού για τη χρηματοδότηση των κλάδων σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (...) και κυρίως για τη διασφάλιση των συντάξεων των νέων γενιών». Ως πόρος δε του Λογαριασμού αυτού προβλέφθηκε «ποσοστό από τα έσοδα του Δημοσίου (μερίσματα, δικαιώματα, φορολογία) από τις εταιρείες που αναλαμβάνουν την έρευνα και εκμετάλλευση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και από τη διάθεση αδειών για έρευνες», το οποίο θα καθοριζόταν κατ' έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Και ναι μεν, όπως από τον έλεγχο διαπιστώθηκε, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας είχε καταρτίσει και προωθήσει στο Υπουργείο Οικονομικών σχέδιο της εν λόγω κοινής υπουργικής απόφασης ήδη από του

¹⁹ Άρθρα πρώτο παρ. 1Α υποπαρ. 1Α.3 περιπτ. 2.Α του ν. 4254/2014 και δεύτερο παρ. 6 του ν. 4393/2016 (Α' 106).

²⁰ Με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 31 του ν. 4186/2013 (Α' 193).

²¹ Της Φ.80000/οικ.40461/1743/19.9.2017 εγκυκλίου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και κατ' επίκληση του άρθρου 36 του ν. 4387/2016.

²² Με τον ν. 4162/2013 (Α' 150).

έτους 2018²³, η απόφαση, όμως, αυτή ουδέποτε εκδόθηκε, με αποτέλεσμα ο Ε.Λ.Κ.Α.Γ. να παραμένει, μέχρι σήμερα, ανενεργός.

13. Από όσα προεκτέθηκαν καθίσταται σαφές ότι, παρά την εγγενή, ως εκ της διαφάνειας που πρέπει να διέπει την οργάνωση και λειτουργία των Εθνικών Συνταξιοδοτικών Κεφαλαίων και του αναγόμενου στο μέλλον σκοπού τους, απαίτηση ευκρίνειας των σχετικών ρυθμίσεων, οι περί του Α.Κ.Α.ΓΕ. διατάξεις κάθε άλλο παρά από συνοχή και σταθερότητα χαρακτηρίζονται. Αλληπάλληλες νομοθετικές παρεμβάσεις, συνεπαγόμενες τη διαρκή προσθαφαίρεση πόρων του Κεφαλαίου ή τη μεταβολή του τρόπου απόδοσης και διάθεσής τους, έχουν διαμορφώσει ένα μάλλον δαιδαλώδες και καθόλου ευχερές στην εφαρμογή του κανονιστικό πλαίσιο.

²³ Βλ. το Φ.3/1/οικ.34031/2765/14.6.2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών του τότε Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προς τον αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών.

II

Δεν υφίστανται εγκεκριμένοι, από τους συναρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας, ετήσιοι απολογισμοί και ισολογισμοί του Α.Κ.Α.ΓΕ., λόγω και της εκκρεμότητας ως προς την κατάρτιση των αντίστοιχων λογαριασμών των ασφαλιστικών ταμείων, από τα οποία προέρχεται μεγάλο μέρος των εσόδων του Κεφαλαίου. Τακτικός έλεγχος της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ., από τα όργανα του Υπουργείου Εργασίας, δεν διενεργείται.

Το κανονιστικό πλαίσιο για τη λογοδοσία των υπευθύνων και τον έλεγχο της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ.

14. Σύμφωνα με τις ιδρυτικές του Α.Κ.Α.ΓΕ. διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008, το Κεφάλαιο εποπτεύεται από τα Υπουργεία Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (ήδη Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης). Η διαχείριση δε του Α.Κ.Α.ΓΕ. ασκείται από πενταμελή «Ειδική Επιτροπή», η οποία ορίζεται, με τριετή θητεία, από τους εποπτεύοντες το Κεφάλαιο Υπουργούς και αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και δύο (2) εκπροσώπους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας.

15. Τα της οικονομικής οργάνωσης και λογιστικής λειτουργίας του Α.Κ.Α.ΓΕ. έχουν ρυθμιστεί με τη Φ.80000/οικ.12445/2646/10.8.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας²⁴. Στην εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση, όπως αυτή ισχύει ενόψει του νεώτερου αυτής Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας²⁵ και της επελθούσας, με τον τελευταίο, ανακατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιμέρους οργανικών μονάδων του Υπουργείου, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι το οικονομικό έτος διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ. συμπίπτει με το ημερολογιακό²⁶. Ότι, για κάθε οικονομικό έτος, καταρτίζεται Προϋπολογισμός, Απολογισμός και Ισολογισμός του Α.Κ.Α.ΓΕ., που εγκρίνονται, ύστερα από εισήγηση της προαναφερόμενης Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης του Κεφαλαίου, από τους εποπτεύοντες Υπουργούς²⁷. Ότι της είσπραξης των εσόδων, της λογιστικής παρακολούθησης και της

²⁴ «Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.)» (Β' 2371).

²⁵ Π.δ. 134/2017 (Α' 168).

²⁶ Άρθρο 6 της κοινής υπουργικής απόφασης.

²⁷ Άρθρα 7, 8 και 11 της κοινής υπουργικής απόφασης.

υποστήριξης της διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας του Α.Κ.Α.ΓΕ. επιμελείται το Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών του Υπουργείου Εργασίας²⁸. Και ότι ετήσιος τακτικός έλεγχος της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ. διενεργείται από επιτροπή αποτελούμενη από τρεις (3) Επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας, που συντάσσουν σχετική έκθεση, αντίγραφο της οποίας, μαζί με τα λοιπά απολογιστικά στοιχεία, υποβάλλεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο για κατασταλακτικό έλεγχο²⁹.

16. Σε αντίθεση με τις διατάξεις για τους πόρους του Α.Κ.Α.ΓΕ. και την απόδοσή τους στο Κεφάλαιο, για τις οποίες έγινε προηγουμένως λόγος, η Φ.80000/οικ.12445/2646/10.8.2012 κοινή υπουργική απόφαση εξακολουθεί, ως είχε, να ισχύει, χωρίς τροποποιήσεις στο σώμα της, ούτε καν ως προς την ημεροχρονολογία μεταφοράς στο Α.Κ.Α.ΓΕ. των υπολοίπων των Λογαριασμών της Εισφοράς Αλληλεγγύης και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία στην κοινή υπουργική απόφαση συνεχίζει να ορίζεται για την 1.1.2015, αν και, με τους νόμους που αναφέρθηκαν ανωτέρω, είχε μετατεθεί. Τα προβλεπόμενα, ωστόσο, στην εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση περί της λογοδοσίας των υπευθύνων για τη διεξαγωγή της διαχείρισης του Κεφαλαίου ελάχιστα, αν όχι καθόλου, τηρούνται.

Επί μακρόν μη διενέργεια ελέγχου της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ. από τα όργανα του Υπουργείου Εργασίας

17. Κατ' αρχάς, ήταν με την Φ.80000/19181/756/12.9.2017 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας η πρώτη και η τελευταία φορά που συγκροτήθηκε τριμελής, από Επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας, επιτροπή για τον έλεγχο της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ.. Το ειδικότερο ελεγκτικό έργο που ανατέθηκε στην επιτροπή αυτή αφορούσε τις ήδη τότε παρωχημένες χρήσεις των οικονομικών ετών 2009 και 2010, ολοκληρώθηκε, πάντως, με τη διαβίβαση στην Ειδική Επιτροπή Διαχείρισης του Κεφαλαίου της σχετικής έκθεσης των Επιθεωρητών στις 29.12.2017. Έκτοτε, ωστόσο, το εγχείρημα δεν επαναλήφθηκε και έλεγχος της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ., κατά τα οριζόμενα στην Φ.80000/οικ.12445/2646/10.8.2012 κοινή υπουργική απόφαση, δεν έχει διενεργηθεί.

18. Σε σχέση με την ως άνω παράλειψη, αναφέρθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας στον έλεγχο ότι θα πρέπει να αποδοθεί στον επιγενόμενο της Φ.80000/οικ.12445/2646/10.8.2012 κοινής υπουργικής απόφασης νέο Οργανισμό του Υπουργείου Εργασίας και δη στην

²⁸ Άρθρο 15 παρ. 3 του π.δ/τος 134/2017.

²⁹ Άρθρο 14 της κοινής υπουργικής απόφασης.

κατάργηση, με αυτόν, την Διεύθυνση Επιθεώρησης Εργασίας, αντί της οποίας συνεστήθη μεν το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας³⁰, χωρίς, όμως, στις αρμοδιότητες του Σώματος να συμπεριληφθεί, τουλάχιστον ρητώς, ο έλεγχος της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ.. Υποστηρίχθηκε, επίσης, ότι, ύστερα από τη θέση σε ισχύ της 26193/Δ1.8581/29.06.2020 κοινής απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας³¹ για την οργάνωση και λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας, η εν λόγω Μονάδα θα μπορούσε εφεξής να αναλάβει τον διαχειριστικό έλεγχο του Α.Κ.Α.ΓΕ..

19. Η ανωτέρω επιχειρηματολογία, ωστόσο, δεν ευσταθεί. Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας³² προϋπήρχε τόσο του νυν, όσο και του προϋχούσαντος Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας³³ και το όποιο νομοθετικό κενό, αναφορικά με την αρμοδιότητα των Επιθεωρητών του προς διεξαγωγή του προβλεπόμενου στην Φ.80000/οικ.12445/2646/10.8.2012 κοινή υπουργική απόφαση διαχειριστικού ελέγχου του Α.Κ.Α.ΓΕ., θα έπρεπε να έχει προ πολλού καλυφθεί. Για δε τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αρκεί να επισημανθεί ότι, πέραν του ότι στα, μέχρι τώρα, ελεγκτικά της προγράμματα δεν έχει συμπεριλάβει τη διαχείριση του Α.Κ.Α.ΓΕ., είναι εν γένει αμφίβολο αν, με δεδομένο ότι οι αρμοδιότητες της εκτείνονται σε όλες τις οργανικές μονάδες και διαδικασίες του Υπουργείου Εργασίας, θα ήταν σε θέση, χωρίς να παραβιάσει την εκπλήρωση της ευρύτερης αποστολής της, να ανταποκριθεί στο βάρος του επαναλαμβανόμενου, σε ετήσια βάση, ελέγχου της διαχείρισης του Κεφαλαίου τον οποίον καθιερώνει, ως υποχρεωτικό, η προαναφερόμενη κοινή υπουργική απόφαση.

Αδυναμία έγκρισης των ετήσιων απολογισμών και ισολογισμών του Α.Κ.Α.ΓΕ.

20. Περαιτέρω, ουδέποτε από την έναρξη λειτουργίας του Α.Κ.Α.ΓΕ. οι ετήσιοι απολογισμοί και ισολογισμοί του Κεφαλαίου έχουν εγκριθεί από τους εποπτεύοντες Υπουργούς, ούτε, βεβαίως, έχουν υποβληθεί, όπως επιβαλλόταν, στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Πράγματι, αν και σχέδια απολογισμών και ισολογισμών για ορισμένες χρήσεις (των οικονομικών ετών 2009 - 2015 και των οικονομικών ετών 2012 - 2020) είχαν υποβληθεί, με τις οικείες εισηγήσεις της Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ., στα συναρμόδια Υπουργεία, ο εντοπισμός, από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σφαλμάτων, όσον αφορά την ορθή λογιστική αποτύπωση, επί

³⁰ Άρθρα 41 επομ. του π.δ/τος 134/2017.

³¹ Δημοσιευθείσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 4.7.2020 (Β' 2744).

³² Συνεστήθη με τον ν. 3996/2011 (Α' 170).

³³ Του π.δ/τος 113/2014 (Α' 180), το οποίο, στα άρθρα 40 επομ. αυτού, προέβλεπε το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, με τις αυτές, ως επί το πλείστον, όπως στο π.δ. 134/2017, αρμοδιότητες.

παραδείγματι, του PSI ή των αποδόσεων από την τήρηση των διαθεσίμων του Α.Κ.Α.ΓΕ. στο «Κοινό Κεφάλαιο Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ασφαλιστικών Φορέων» της Τράπεζας της Ελλάδος, δεν επέτρεψαν την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

21. Η αιτία, πάντως, της παρατεινόμενης αυτής εκκρεμότητας ως προς την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Α.Κ.Α.ΓΕ. υπερβαίνει κατά πολύ τα σφάλματα που τυχόν είχαν εντοπιστεί από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στα διαβιβασθέντα στους εποπτεύοντες Υπουργούς σχέδια απολογισμών και ισολογισμών. Έχει να κάνει δε, όπως συνομολογείται με το απαντητικό των προκαταρκτικών ευρημάτων του ελέγχου έγγραφο της Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης του Κεφαλαίου³⁴, με την εξάρτηση των οικονομικών δεδομένων του Α.Κ.Α.ΓΕ. από εκείνα των πρώην ασφαλιστικών ταμείων και ήδη του e-ΕΦΚΑ, που εισπράττουν, όπως αναλύθηκε στην προηγούμενη ενότητα της παρούσας, σημαντικούς πόρους του Κεφαλαίου και τους αποδίδουν σε αυτό. Με άλλα λόγια, στο μέτρο που οριστικοποίηση των οικονομικών δεδομένων του Α.Κ.Α.ΓΕ. χωρίς οριστικοποίηση των οικονομικών δεδομένων των κοινωνικοασφαλιστικών φορέων, από τα οποία απορρέουν οι απαιτήσεις του Κεφαλαίου, δεν είναι εφικτή, η έγκριση των απολογισμών και ισολογισμών του Α.Κ.Α.ΓΕ. προϋποθέτει την έγκριση των αντιστοίχων λογαριασμών των φορέων αυτών. Και η τελευταία, κατά τα σήμερα ισχύοντα, ύστερα από τις διαδοχικές νομοθετικές παρατάσεις που έχουν χορηγηθεί για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του e-ΕΦΚΑ και των ενταχθέντων σε αυτό ασφαλιστικών ταμείων³⁵, δεν αναμένεται πριν από την 30η.9.2026.

III

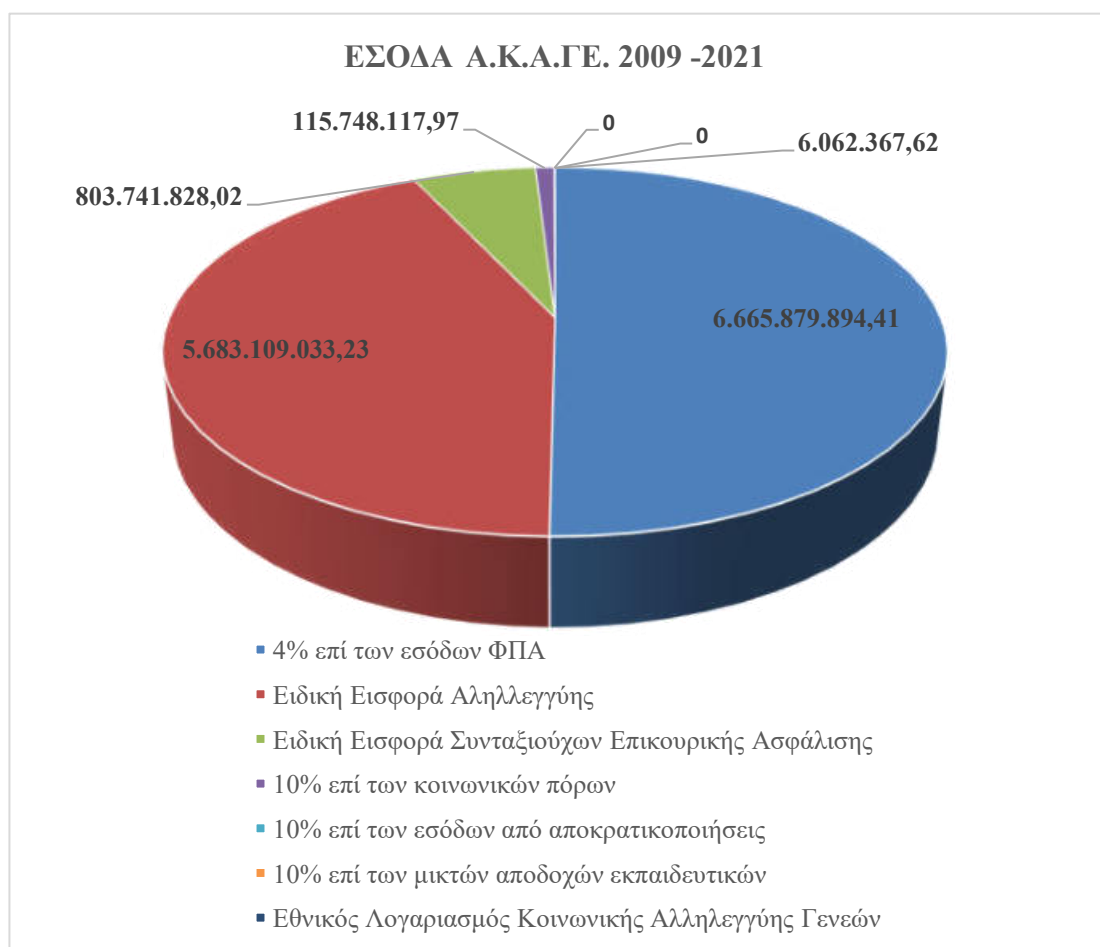
Μεγάλου ύψους οφειλές, κατά κύριο λόγο, των ασφαλιστικών ταμείων, αλλά και του Δημοσίου, προς το Α.Κ.Α.ΓΕ. - το ποσό των οποίων είναι μεν ανέφικτο να προσδιοριστεί επακριβώς με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, εκτιμάται, όμως, ότι υπερβαίνει το ένα δισεκατομμύριο ευρώ - έχουν συσσωρευτεί και η είσπραξή τους από το Κεφάλαιο δεν έχει, με συστηματικό τρόπο, επιδιωχθεί.

Οι μείζονες κατηγορίες εσόδων του Α.Κ.Α.ΓΕ.

³⁴ 3604/17.1.2024 έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ

³⁵ Άρθρα 100 παρ. 6 του ν. 4387/2016, 73 του ν. 4635/2019 (Α' 167), 50 του ν. 4756/2020 (Α' 235), 29 του ν. 4997/2022 (Α' 219) και 136 του ν. 5078/2023 (Α' 211).

22. Όπως προκύπτει από το γράφημα που ακολουθεί και στο οποίο εμφανίζεται η σύνθεση των συνολικών εσόδων από την ίδρυση του Α.Κ.Α.ΓΕ. έως και το οικονομικό έτος 2021, αφότου θεσπίστηκε κάθε πόρος και μέχρι την κατάργηση ορισμένων από αυτούς, δύο είναι οι σημαντικότερες πηγές σχηματισμού των αποθεματικών του Κεφαλαίου για την εκπλήρωση του σκοπού του· ο πόρος από τις εισπράξεις του Φ.Π.Α. και ο πόρος από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων.

Ο πόρος από τον Φ.Π.Α.

23. Όσον αφορά τον πόρο του ΑΚ.Α.ΓΕ. τον συνιστάμενο σε ποσοστό (4%) επί των ετήσιων συνολικών εσόδων από τον Φ.Π.Α., κατά τα οικονομικά έτη 2009 έως και 2014, ο πόρος αυτός το μεν υπολογιζόταν βάσει των απολογιστικών στοιχείων για τις εισπράξεις του συγκεκριμένου φόρου. Το

δε αποδιδόταν στο Κεφάλαιο ως προκαταβολή, με συνέπεια, διά της προκαταβολής για κάθε οικονομικό έτος, να τακτοποιείται και η αναγόμενη στο προηγούμενο οικονομικό έτος τυχόν οφειλή του πόρου. Συγχρόνως, ωστόσο, επειδή η παρακολούθηση των εσόδων του Α.Κ.Α.ΓΕ. γίνεται σε ταμειακή βάση, στα απολογιστικά στοιχεία κάθε χρήσης του Κεφαλαίου εμφανιζόταν μόνον το ποσό της προκαταβολής του αντίστοιχου οικονομικού έτους, στο οποίο, όμως, όπως προαναφέρθηκε, περιλαμβανόταν και το υπόλοιπο του αποδοτέου για το προηγούμενο οικονομικό έτος ποσού. Οι τεχνικές αυτές απόδοσης του πόρου είχαν ως αποτέλεσμα στη λήξη του οικονομικού έτους 2014 να έχει συσσωρευτεί οφειλή του Δημοσίου προς το Α.Κ.Α.ΓΕ. ύψους 16.036.930,51 ευρώ, όπως αναλύεται στον επόμενο πίνακα. Τούτο δε, αφού συνυπολογισθεί και η μείωση κατά 10% στην οποία κρίθηκε από τα αρμόδια όργανα ότι θα έπρεπε να υποβάλλεται το αποδοτέο ετησίως στο Κεφάλαιο ποσό, σύμφωνα με επιγενόμενη διάταξη, κατά την οποία «[γ]ια τα οικονομικά έτη 2010 έως 2014 οι ετήσιες αποδόσεις υπέρ τρίτων του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους περιορίζονται στο 90%. Το υπόλοιπο 10% αποτελεί δημόσιο έσοδο»³⁶.

ΠΟΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 4% ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ Φ.Π.Α.					
Οικ. έτος	Εισπράξεις Φ.Π.Α. (Κρατικός Απολογισμός)	Αποδοτέος πόρος³⁷	Προκαταβολή πόρου	Έσοδο Α.Κ.Α.ΓΕ.	Οφειλή από προηγούμενο οικ. έτος
2009	14.866.328.433,56	594.653.137,34	522.000.000,00	522.000.000,00	-----
2010	15.516.725.150,32	558.602.105,41	560.000.000,00	487.346.862,66	72.653.137,34
2011	14.753.570.562,09	531.128.540,24	571.287.890,23	500.032.647,48	71.255.242,75
2012	13.514.753.891,35	486.531.140,09	493.000.000,00	461.904.107,24	31.095.892,76
2013	11.939.810.288,79	429.833.170,40	451.256.485,68	426.629.452,83	24.627.032,85
2014	12.226.909.206,30	440.168.731,44	427.335.518,50	424.131.800,93	3.203.717,57
Σύνολο		3.040.916.824,92	3.024.879.894,41		16.036.930,51

24. Από του οικονομικού έτους 2015 και εξ αφορμής της νομοθετικής αντικατάστασης του πόρου ως ποσοστού επί των ετήσιων εισπράξεων από τον Φ.Π.Α. με «ισόποση» προς αυτόν επιχορήγηση «μέσω πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού», το αποδοτέο στο Α.Κ.Α.ΓΕ. ποσό υπολογίζεται πλέον βάσει των προβλέψεων των εισπράξεων από τον Φ.Π.Α. κατά την κατάρτιση του Κρατικού Προϋπολογισμού, όχι, δηλαδή, απολογιστικά, ενώ, παραλλήλως, ως εκ της παράτασης της ισχύος της

³⁶ Άρθρο 21 παρ. 4 του ν. 3867/2010 (Α' 128)

³⁷ Ύστερα από τη μείωση, για τα οικονομικά έτη 2010 - 2014, του αποδοτέου ποσού του πόρου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21 παρ. 4 του ν. 3867/2010.

σχετικής ρύθμισης³⁸, συνεχίζεται η παρακράτηση από το ποσό αυτό του ποσοστού 10% υπέρ του Δημοσίου. Και πάλι, όμως, το αποδιδόμενο στο Α.Κ.Α.ΓΕ ποσό υπολείπεται εκείνου που, έστω κατά τις ανωτέρω μεθόδους υπολογισμού, δικαιούται το Κεφάλαιο, με αποτέλεσμα η οφειλή του Δημοσίου, για τις χρήσεις των οικονομικών ετών 2015 - 2021, να ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 27.380.560,00 ευρώ, αναλυόμενο ως εξής.

ΠΟΡΟΣ ΑΠΟ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ				
Οικ. έτος	Εισπράξεις Φ.Π.Α. (Κρατικός Προϋπολογισμός)	Αποδοτέος πόρος³⁹	Κρατική επιχορήγηση Α.Κ.Α.ΓΕ.	Διαφορά
2015	13.110.210.000,00	471.967.560,00	454.000.000,00	-17.967.560,00
2016	12.996.000.000,00	467.856.000,00	470.000.000,00	+2.144.000,00
2017	14.404.000.000,00	518.544.000,00	505.000.000,00	-13.544.000,00
2018	14.913.000.000,00	536.868.000,00	522.000.000,00	-14.868.000,00
2019	15.422.000.000,00	555.192.000,00	540.000.000,00	-15.192.000,00
2020	16.156.000.000,00	581.616.000,00	585.000.000,00	+3.384.000,00
2021	14.898.000.000,00	536.328.000,00	565.000.000,00	+28.672.000,00
Σύνολο		3.668.380.560,00	3.641.000.000,00	-27.380.560,00

25. Σε σχέση με τις ως άνω διαπιστώσεις του ελέγχου, το Υπουργείο Οικονομικών αντέτεινε⁴⁰ ότι, αν και δεν αμφισβητείται ότι οι αποδόσεις του πόρου προς το Α.Κ.Α.ΓΕ. υπολείπονται, για τις χρήσεις των οικονομικών ετών 2009 - 2014, κατά 16.036.930,51 ευρώ του ποσού που δικαιούταν το Κεφάλαιο, η εν λόγω οφειλή θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει εξοφληθεί διά της επιχορήγησης του Α.Κ.Α.ΓΕ. από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με το ποσό των 454.000.000,00 ευρώ για το οικονομικό έτος 2015. Τούτο, όμως, δεν μπορεί να συμβαίνει, αφού το ποσό της επιχορήγησης για το οικονομικό έτος 2015 όχι μόνον δεν υπερκαλύπτει, αλλά και το ίδιο υπολείπεται της υποχρέωσης του Δημοσίου για το οικονομικό έτος αυτό.

26. Το προέχον, ωστόσο, εν προκειμένω δεν είναι η τακτοποίηση ή όχι των όποιων, συγκριτικά ήσσονος ύψους, εκκρεμοτήτων ως προς τις απαιτήσεις

³⁸ Με το άρθρο 103 του ν. 4316/2014 (Α' 270) έως τις 31.12.2018, με το άρθρο 64 του ν. 4587/2018 (Α' 218) έως τις 31.12.2022 και ήδη με το άρθρο 31 του ν. 5047/2023 (Α' 147) έως τις 31.12.2027.

³⁹ Ύστερα από τη μείωση, για τα οικονομικά έτη 2015 - 2021, του αποδοτέου ποσού του πόρου κατά 10%.

⁴⁰ Με το 2/55/ΔΠΓΚ/16.1.2024 απαντητικό έγγραφο του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης.

του Α.Κ.Α.ΓΕ. έναντι του Δημοσίου. Αλλά η υιοθέτηση από τα αρμόδια όργανα, ως και εκ της διαρκούς αναδιάρθρωσης του νομοθετικού πλαισίου εντός του οποίου λειτουργεί το Κεφάλαιο, ερμηνευτικών εκδοχών - αναφορικά με τον υπολογισμό της κρατικής επιχορήγησης του Α.Κ.Α.ΓΕ. και το τελικώς αποδοτέο σε αυτό ποσό - που, κατ' αρχάς, κάθε άλλο παρά αναμφισβήτητης ορθότητας είναι. Διότι, με δεδομένο ότι η κρατική επιχορήγηση προβλέπεται «ισόποση» με το 4% των εισπράξεων από τον Φ.Π.Α., ο υπολογισμός της με βάση το τι προϋπολογίζεται ετησίως να εισπραχθεί και όχι το τι πραγματικά εισπράττεται από τον συγκεκριμένο φόρο δεν φαίνεται δικαιολογημένος. Όπως, επίσης, είναι μάλλον αδόκιμο, ενώ συνιστά αυτοτελή, ειδικού σκοπού, διαχείριση του Δημοσίου, το Α.Κ.Α.ΓΕ. να υπολαμβάνεται ως «τρίτος», ώστε να τυγχάνουν εφαρμογής και για αυτό οι ρυθμίσεις για τη μείωση των αποδοτέων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ποσών.

27. Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για ερμηνευτικές εκδοχές που άγουν σε περιορισμό των εσόδων του Α.Κ.Α.ΓΕ.. Είναι χαρακτηριστικό ότι, αν το αποδοτέο στο Κεφάλαιο ποσό δεν υφίστατο τη μείωση του 10% υπέρ του Δημοσίου, τα επιπλέον έσοδα που θα δικαιούταν το Α.Κ.Α.ΓΕ. θα ήταν, για τις χρήσεις των οικονομικών ετών 2010 - 2021, της τάξης των 680.000.000,00 ευρώ, όπως προκύπτει από τον επόμενο πίνακα.

ΠΟΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 4% ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ Φ.Π.Α.				
Οικ. έτος	Εισπράξεις Φ.Π.Α. (Κρατικός Απολογισμός)	Ποσοστό 4%	Αποδοτέος πόρος (μετά τη μείωση)	Διαφορά
2010	15.516.725.150,32	620.669.006,01	558.602.105,41	62.066.900,60
2011	14.753.570.562,09	590.142.822,48	531.128.540,24	59.014.282,24
2012	13.514.753.891,35	540.590.155,65	486.531.140,09	54.059.015,56
2013	11.939.810.288,79	477.592.411,55	429.833.170,40	47.759.241,15
2014	12.226.909.206,30	489.076.368,25	440.168.731,44	48.907.636,81
Σύνολο		2.718.070.763,94	2.446.263.687,58	271.807.076,36

ΠΟΡΟΣ ΑΠΟ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ				
Οικ. έτος	Εισπράξεις Φ.Π.Α. (Κρατικός Προϋπολογισμός)	Ποσοστό 4%	Αποδοτέος πόρος (μετά τη μείωση)	Διαφορά
2015	13.110.210.000,00	524.408.400,00	471.967.560,00	52.440.840,00
2016	12.996.000.000,00	519.840.000,00	467.856.000,00	51.984.000,00
2017	14.404.000.000,00	576.160.000,00	518.544.000,00	57.616.000,00
2018	14.913.000.000,00	596.520.000,00	536.868.000,00	59.652.000,00
2019	15.422.000.000,00	616.880.000,00	555.192.000,00	61.688.000,00
2020	16.156.000.000,00	646.240.000,00	581.616.000,00	64.624.000,00
2021	14.898.000.000,00	595.920.000,00	536.328.000,00	59.592.000,00
Σύνολο		4.075.968.400,00	3.668.380.560,00	407.587.840,00

28. Ως προς τις τελευταίες αυτές επισημάνσεις του ελέγχου, ούτε από μέρους του Υπουργείου Οικονομικών υπήρξαν σοβαρές αντιρρήσεις. Συνομολογήθηκε⁴¹, αντιθέτως, ότι «δεν είναι σαφές ποια είναι η βάση υπολογισμού της [κρατικής] επιχορήγησης [του Α.Κ.Α.ΓΕ.]», ενώ, σε συνέχεια της παρατήρησης για την εριζόμενη ορθότητα της πρακτικής της μείωσης του αποδοτέου στο Κεφάλαιο ποσού κατ' εφαρμογή διατάξεων που αφορούν τις υπέρ τρίτων αποδόσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, πληροφόρησε τον έλεγχο ότι «προέβη στην εγγραφή πίστωσης στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης έτους 2024 για την επιχορήγηση του ΑΚΑΓΕ ύψους 830 εκατ. ευρώ που αντιστοιχεί σε ποσοστό 4% επί της πρόβλεψης του ύψους των εσόδων από ΦΠΑ (μετά επιστροφών) που περιελήφθη στην εισηγητική έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού έτους 2024, χωρίς την παρακράτηση του 10%. (...)».

Ο πόρος από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και την Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης

29. Όσον αφορά την έτερη μείζονα κατηγορία εσόδων του Κεφαλαίου, ήτοι τις εισφορές που βαρύνουν τις κύριες και επικουρικές συντάξεις, βάσει των απολογιστικών στοιχείων του Α.Κ.Α.ΓΕ., κατά το χρονικό διάστημα των ετών 2010 - 2021, έχει αποδοθεί στο Κεφάλαιο ποσό Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων συνολικού ύψους 5.683.109.033,23 ευρώ και ποσό Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης συνολικού ύψους 803.741.828,02 ευρώ.

⁴¹ Με το προαναφερόμενο απαντητικό έγγραφο

30. Σύμφωνα, όμως, με αρχείο excel, που τηρείται εξωλογιστικά στο Υπουργείο Εργασίας, παραμένει εκκρεμής, από τις χρήσεις των οικονομικών ετών 2010 - 2016, η απόδοση στο Α.Κ.Α.ΓΕ. από τους μετέπειτα συγχωνευθέντες στον e-ΕΦΚΑ κοινωνικοασφαλιστικούς φορείς Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων ποσού 859.215.560,18 ευρώ και Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης ποσού 181.697.545,75 ευρώ. Με βάση, μάλιστα, το εν λόγω αρχείο, απαίτηση του Α.Κ.Α.ΓΕ. συνολικού ύψους 1.040.913.105,87 ευρώ έχει καταχωρηθεί στον Ισολογισμό του Κεφαλαίου για τη χρήση του οικονομικού έτους 2019.

31. Όπως προκύπτει από το ως άνω αρχείο, η απαίτηση του Α.Κ.Α.ΓΕ. από Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων αναλύεται ως ακολούθως.

Εκκρεμότητες ως προς την απόδοση Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (βάσει εξωλογιστικού αρχείου)				
Οφειλέτης φορέας				
Έτος	ΟΑΕΕ	ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	ΤΑΠ-ΔΕΗ	
2010	0,00	0,00	0,00	
2011	2.186.108,49	102.576.651,20	0,00	
2012	26.532.235,38	155.870.007,00	9.798.615,40	
2013	33.724.912,60	160.386.420,70	65.070.126,00	
2014	21.419.331,91	58.241.239,20	59.182.727,30	
2015	39.924.816,08	34.078.124,90	59.919.964,60	
2016	30.304.279,42	0,00	0,00	
Σύνολο	154.091.683,88	511.152.443,00	193.971.433,30	
Γενικό σύνολο				859.215.560,18

32. Την ύπαρξη των ανωτέρω οφειλών προς το Α.Κ.Α.ΓΕ. δεν κατέστη εφικτό ο έλεγχος να επιβεβαιώσει. Πέραν του ότι το αρχείο στο οποίο βασίζεται η καταγραφή τους φέρεται να είναι προϊόν εργασίας υπαλλήλων που έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί και οι νυν υπηρετούντες στην αρμόδια για τη διαχείριση του Α.Κ.Α.ΓΕ. υπηρεσία δεν ήταν σε θέση να παράσχουν οποιαδήποτε διευκρίνιση, επαλήθευση του ύψους των απαιτήσεων του Κεφαλαίου έναντι των κατ' ιδίαν κοινωνικοασφαλιστικών φορέων μόνο μετά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των οφειλετών φορέων, η οποία, όπως προεκτέθηκε (βλ. παράγραφο 21 της παρούσας), εξακολουθεί να εκκρεμεί, θα είναι δυνατή.

33. Χαρακτηριστική των ασυμφωνιών που μπορεί εκ των υστέρων να ανακύψουν είναι η περίπτωση οφειλής Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων από τον Τομέα Συντάξεων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) του πρώην Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα

Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ). Η συγκεκριμένη οφειλή, που ανάγεται στο χρονικό διάστημα από τον μήνα Δεκέμβριο του έτους 2010 έως και τον μήνα Αύγουστο του έτους 2011, ήταν ποσού 8.097.647,49 ευρώ. Φέρεται δε να μην έχει εξ ολοκλήρου εξοφληθεί, διότι., ενώ το τότε Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤΑΑ αποφάσισε μονομερώς τον συμψηφισμό του ως άνω ποσού με οφειλόμενες από το Υπουργείο Εργασίας επιστροφές εισφορών υπέρ του Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΛΑΦΚΑ), ύψους 4.667.815,04 ευρώ, με συνέπεια στο Α.Κ.Α.ΓΕ. να αποδοθεί μόνον το υπόλοιπο των 3.429.832,45 ευρώ, ο συμψηφισμός αυτός δεν έγινε αποδεκτός από την Ειδική Επιτροπή Διαχείρισης του Κεφαλαίου, με το κατ' αρχήν ορθό σκεπτικό ότι δεν ευρίσκει έρεισμα στον νόμο, και έκτοτε η σχετική εκκρεμότητα διαιωνίζεται.

34. Από την άλλη, υπέρ της ύπαρξης των εν λόγω οφειλών συνηγορεί το ότι η σταδιακή εξόφλησή τους, διά της καταβολής στο Α.Κ.Α.ΓΕ. του ποσού των 50.000.000,00 ευρώ ετησίως, φαίνεται ότι έχει ατύπως συμφωνηθεί, από του έτους 2020, με τον e-ΕΦΚΑ, στον οποίο συγχωνεύθηκαν οι οφειλέτες φορείς. Σε εκτέλεση δε της συμφωνίας αυτής, όχι μόνο το προαναφερόμενο ποσό των 50.000.000,00 ευρώ εγγράφεται ετησίως στα έσοδα των προϋπολογισμών του Κεφαλαίου, αλλά και ο e-ΕΦΚΑ έχει ήδη προβεί στην καταβολή στο Α.Κ.Α.ΓΕ. του συνολικού ποσού των 150.000.000,00 ευρώ.

35. Ακόμη και έτσι, πάντως, το ουσιαστικό ζήτημα παραμένει. Δεν είναι νοητό απαιτήσεις και δη τέτοιου ύψους να μην υπόκεινται στην προσήκουσα λογιστική παρακολούθηση από τα αρμόδια για τη διαχείριση του Α.Κ.Α.ΓΕ. όργανα. Ούτε, βεβαίως, να αποτελούν αντικείμενο άτυπων διακανονισμών με τους οφειλέτες, πολύ περισσότερο όταν, όπως στην προκειμένη περίπτωση, οι διακανονισμοί αυτοί καταλήγουν να μεταθέτουν στο απώτατο μέλλον την εξόφληση των οφειλών - με την ετήσια καταβολή των 50.000.000 ευρώ που έχει συμφωνηθεί θα απαιτηθεί μία επιπλέον δεκαπενταετία για την τακτοποίηση της υφιστάμενης απαίτησης του Α.Κ.Α.ΓΕ. από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων - χωρίς, συγχρόνως, να έχει ληφθεί μέριμνα για την αποκατάσταση, επί παραδείγματι, με την επιβάρυνση του οφειλέτη και με πιστωτικούς τόκους, της οικονομικής ζημίας που έχει υποστεί και εξακολουθεί να υφίσταται το Κεφάλαιο από την επί τόσο μακρό χρόνο αποστέρηση των εσόδων του.

36. Τα ίδια, ως επί το πλείστον, ισχύουν και για την απόδοση του πόρου του Α.Κ.Α.ΓΕ. από την Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης. Σύμφωνα με το εξωλογιστικό αρχείο, για το οποίο έγινε λόγος προηγουμένως, οι οικείες οφειλές αναλύονται ως εξής.

Εκκρεμότητες ως προς την απόδοση της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΕΣΕΑ) (βάσει εξωλογιστικού αρχείου)			
Έτος	Οφειλέτης φορέας		
	ΕΤΕΑΜ	ΕΤΕΑ	
2010	0,00	-	
2011	0,00	-	
2012	39.483.022,33	Δεν υφίστανται στοιχεία	
2013	32.714.648,00	Δεν υφίστανται στοιχεία	
2014	0,00	4.246.822,73	
2015	5.197.042,50	52.839.358,47	
2016		47.216.651,72	
Σύνολο	77.394.712,83	104.302.832,92	
Γενικό Σύνολο			181.697.545,75

37. Όπως και για την απόδοση του πόρου από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, ο έλεγχος επιχείρησε να επιβεβαιώσει τις ανωτέρω οφειλές. Προς τούτο απευθύνθηκε στον e-ΕΦΚΑ, ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης του οποίου έχει διαδεχθεί⁴² το πρώην Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ)⁴³ και μετέπειτα Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ)⁴⁴, όπου, αρχής γενομένης από του έτους 2013, σταδιακά συγχωνεύτηκαν τα αρχικώς υπόχρεα στην απόδοση του πόρου επιμέρους ταμεία επικουρικής ασφάλισης. Για λόγους, ωστόσο, που προφανώς έχουν να κάνουν και με τις προαναφερόμενες διαδοχικές οργανωτικές αναδιαρθρώσεις του συστήματος επικουρικής ασφάλισης, τα μόνα στοιχεία που παρασχέθηκαν από τον e-ΕΦΚΑ στον έλεγχο ήταν εκείνα το μεν της περιόδου λειτουργίας των ΕΤΕΑ και ΕΤΕΑΕΠ, ήτοι του χρονικού διαστήματος από τον μήνα Ιανουάριο το έτους 2013 έως τον μήνα Φεβρουάριο του έτους 2020, το δε της περιόδου από την ένταξη του ΕΤΕΑΕΠ, ως Κλάδου, στον e-ΕΦΚΑ, του χρονικού διαστήματος, δηλαδή, από τον μήνα Μάρτιο του έτους 2020 έως τον μήνα Οκτώβριο του έτους 2023. Στα στοιχεία, μάλιστα, αυτά δεν περιλαμβάνονταν τα δεδομένα για τις τυχόν οφειλές του, εκ των συγχωνευθέντων στο ΕΤΕΑ, πρώην Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (ΕΤΕΑΜ), έλλειψη για την οποία δόθηκε στον έλεγχο η εξήγηση ότι αρμόδιο για τη διαχείριση του τελευταίου είχε παραμείνει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

⁴² Σύμφωνα με τα άρθρα 1 - 9 του ν. 4670/2020 (Α' 43).

⁴³ Συνεστήθη με τα άρθρα 35 - 48 του ν. 4052/2012 (Α' 41).

⁴⁴ Όπως μετονομάστηκε το ΕΤΕΑ με το άρθρο 74 του ν. 4387/2016.

38. Από τα ως άνω, μερικά από κάθε άποψη στοιχεία, τα οποία, επαναλαμβάνεται, είναι προσωρινά, υπό την έννοια ότι η οριστικοποίησή τους προϋποθέτει την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των υπόχρεων φορέων, προκύπτουν οφειλές των ταμείων επικουρικής ασφάλισης προς το Α.Κ.Α.ΓΕ. που, για τις χρήσεις των οικονομικών ετών 2014 - 2021, συμποσούνται σε 53.131.951,42 ευρώ, όπως αναλύεται στον επόμενο πίνακα.

Εκκρεμότητες ως προς την απόδοση της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης (βάσει στοιχείων από τους υπόχρεους φορείς)			
	Οφειλέτης φορέας		
	ΕΤΕΑ, ΕΤΕΑΕΠ και Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης e-ΕΦΚΑ		ΕΤΕΑΜ
Έτος	Κράτηση ΕΕΣΕΑ	Απόδοση ΕΕΣΕΑ στο Α.Κ.Α.ΓΕ.	
2014	53.346.562,80	49.099.740,47	Δεν χορηγήθηκαν στοιχεία
2015	52.839.358,47	0,00	Δεν χορηγήθηκαν στοιχεία
2016	59.195.476,38	11.978.824,66	Δεν χορηγήθηκαν στοιχεία
2017	42.958.052,16	42.954.254,74	Δεν χορηγήθηκαν στοιχεία
2018	23.421.210,74	23.443.749,82	Δεν χορηγήθηκαν στοιχεία
2019	16.678.425,23	16.386.631,44	Δεν χορηγήθηκαν στοιχεία
2020	48.044.759,50	48.064.060,33	Δεν χορηγήθηκαν στοιχεία
2021	65.023.879,11	65.110.795,63	Δεν χορηγήθηκαν στοιχεία
Σύνολο	361.507.724,39	303.916.807,94	
Τελική διαφορά			-53.131.951,42

39. Από το εν λόγω ποσό των 53.131.951,42 ευρώ, τον μήνα Οκτώβριο του έτους 2023 εκκρεμούσε η απόδοση ενός υπολοίπου ύψους 41.942.769,98 ευρώ. Για δε το υπόλοιπο αυτό, φαίνεται ότι είχε ατύπως, και πάλι, συμφωνηθεί με τον e-ΕΦΚΑ η ρύθμιση της εξόφλησής του κατ' αρχάς με την καταβολή ποσού 15.000.000,00 ευρώ έως τις 31.12.2023 - έναντι του οποίου, όμως, σύμφωνα με την Ειδική Επιτροπή Διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ.⁴⁵, καταβλήθηκαν τελικώς, τον μήνα Δεκέμβριο του έτους 2023, μόνον 13.000.000,00 ευρώ. Και, εν συνεχεία, εφ' όσον η οικονομική

⁴⁵ Βλ. το 3604/17.1.2024 απαντητικό έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ..

κατάσταση του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ το επιτρέψει, με την καταβολή του απομένοντος ποσού εντός του έτους 2024.

40. Η συσχέτιση, όπως στην αμέσως προηγούμενη περίπτωση, της διαχρονικής υστέρησης των εσόδων του Α.Κ.Α.ΓΕ. από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και την Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης με την οικονομική δυσπραγία των υπόχρεων σε απόδοσή τους κοινωνικοασφαλιστικών φορέων και από άλλες διαπιστώσεις του ελέγχου θα μπορούσε να τεκμηριωθεί. Ενδεικτικά, αναφέρεται η 249/Συν.62/17.7.2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του τότε Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), με την οποία ζητήθηκε η χρηματοδότηση του Οργανισμού από τον τηρούμενο στο Α.Κ.Α.ΓΕ. Λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων με το ποσό των 100.000.000,00 ευρώ, προκειμένου ο ΟΑΕΕ, μεταξύ άλλων, να εκπληρώσει εμπροθέσμως την υποχρέωσή του να αποδώσει στο Α.Κ.Α.ΓΕ. οφειλόμενη Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων ποσού 12.212.000,00 ευρώ. Ζητήθηκε, με άλλα λόγια, από το Α.Κ.Α.ΓΕ. - και τελικώς χορηγήθηκε η χρηματοδότηση - να χρηματοδοτήσει το ίδιο την εξόφληση της οφειλής του ΟΑΕΕ έναντι του Κεφαλαίου, η οποία, μάλιστα, κατά τον χρόνο εκείνο (έως τις 31.12.2013), ήταν πολύ μεγαλύτερου ύψους (56.129.335,48 ευρώ) από το ποσό που προτίθετο να αποπληρώσει ο Οργανισμός.

41. Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι οι κοινωνικοασφαλιστικοί φορείς απλώς εισπράττουν για λογαριασμό του Α.Κ.Α.ΓΕ. τις εισφορές που βαρύνουν τις συντάξεις. Δεν πρόκειται για δικούς τους πόρους και η διακράτησή τους από τους φορείς που τις εισπράττουν για την ικανοποίηση των τρεχουσών οικονομικών αναγκών τους, αν υποτεθεί ότι σε τούτο έγκειται η αιτία της καθυστερημένης απόδοσής τους στο Α.Κ.Α.ΓΕ., είναι απολύτως αυθαίρετη.

Οι πόροι από τις αποκρατικοποιήσεις, από τους κοινωνικούς πόρους και από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων

42. Εκκρεμότητες εξακολουθούν να υφίστανται και ως προς την απόδοση των πόρων που είχαν αρχικά καθιερωθεί υπέρ του Α.Κ.Α.ΓΕ., στη συνέχεια, όμως, καταργήθηκαν. Σε σχέση, ειδικότερα, με τον πόρο του 10% επί των εσόδων από αποκρατικοποιήσεις, ο οποίος, όπως αναφέρθηκε (βλ. την παράγραφο 11 της παρούσας), καταργήθηκε από του έτους 2011, με την εισαγωγή ρύθμισης για τη διάθεση των εσόδων από αποκρατικοποιήσεις αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους, ήδη από την έκθεση του διαχειριστικού ελέγχου του Α.Κ.Α.ΓΕ., για τις χρήσεις των οικονομικών ετών 2009 και 2010, που είχε διενεργηθεί το έτος 2017 από Επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας (βλ. την παράγραφο 17 ανωτέρω), είχε διαπιστωθεί οφειλή προς το Κεφάλαιο, η οποία, καθόσον τα έσοδα του Δημοσίου από αποκρατικοποιήσεις ήταν, το έτος 2009, ύψους

745.924.558,75 ευρώ, ανερχόταν στο ποσό των 74.592.455,88 ευρώ⁴⁶. Και μολονότι, έστω με πολύ μεγάλη καθυστέρηση, κατά τα έτη 2016, 2017 και 2018, τα αρμόδια για τη διαχείριση του Α.Κ.Α.ΓΕ. όργανα του Υπουργείου Εργασίας είχαν κινητοποιηθεί και απευθυνθεί προς το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για την απόδοση στο Κεφάλαιο του τελευταίου αυτού ποσού⁴⁷, η εν λόγω οφειλή δεν έχει ακόμη εξοφληθεί.

43. Όσον αφορά, εξ άλλου, τον πόρο του 10% επί των ετησίων εισπραττόμενων από τους κοινωνικοασφαλιστικούς φορείς κοινωνικών πόρων, ο οποίος, όπως, επίσης, προαναφέρθηκε (βλ. την παράγραφο 11 της παρούσας), έπαυσε να διατίθεται στο Α.Κ.Α.ΓΕ., ως εκ της κατάργησης, στο σύνολό τους, των κοινωνικών πόρων από του έτους 2016, το αποδοθέν στο Κεφάλαιο ποσό, ενόσω ο πόρος αυτός υφίστατο, κατά τα έτη, δηλαδή, 2009 έως 2016, ανήλθε σε 115.748.117,97 ευρώ. Με βάση, ωστόσο, τα διαθέσιμα στη δημόσια σφαίρα στοιχεία⁴⁸, που και αυτά κάθε άλλο παρά πλήρη είναι, οι συνολικές εισπράξεις από κοινωνικούς πόρους των τότε τεσσάρων κυριότερων ασφαλιστικών ταμείων, ήτοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, του ΟΑΕΕ, του ΕΤΑΑ και του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), για το χρονικό διάστημα των ετών 2009 - 2014, ανήλθαν στο ποσό των 7.731.231.163,00 ευρώ. Πράγμα που σημαίνει ότι, μόνον από τους τέσσερις αυτούς φορείς και για το χρονικό διάστημα έως το έτος 2014, το Α.Κ.Α.ΓΕ. δικαιούταν ποσό πολύ μεγαλύτερο (773.123.116,30 ευρώ) εκείνου που του έχει αποδοθεί.

44. Ιδιαίτερης αναφοράς χρήζει, περαιτέρω, η περίπτωση του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφάλισης και Περιθάλψεως (ΕΔΟΕΑΠ), ο οποίος ουδέποτε, από τη σύσταση του Α.Κ.Α.ΓΕ., το έτος 2009, έως τις 15.9.2016, οπότε και καταργήθηκε⁴⁹ ο κοινωνικός πόρος που ο

⁴⁶ Για το έτος 2010, δεν προκύπτει η πραγματοποίηση εσόδων του Δημοσίου από αποκρατικοποιήσεις.

⁴⁷ Βλ. το οικ.55466/3108/30.11.2016/1.12.2016 έγγραφο του Τμήματος Εσόδων και Περιουσίας της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών του Υπουργείου Εργασίας προς το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) και τη Διεύθυνση Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων, Δανείων και Αξιών της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το Δ6/Α/Φ1/27077/1519/13.6.2017 έγγραφο της ίδιας ως άνω Διεύθυνσης του Υπουργείου Εργασίας προς τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το οικ.53220/3226/13.11.2017 έγγραφο της τότε Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προς τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και το 17474/187/21.3.2018 έγγραφο της Προέδρου της Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ. προς τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

⁴⁸ Όπως παρατίθενται, με πηγή το Υπουργείο Εργασίας, στη μελέτη «ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ» των Ν. Κ. Κανελλόπουλου και Ι. Χολέζα, Αθήνα, Νοέμβριος 2015.

⁴⁹ Με το άρθρο 38 παρ. 8 του ν. 4387/2016.

Οργανισμός αυτός εισέπραττε - το αγγελιόσημο του α.ν. 248/1967 και του ν. 1989/1991 - κατέβαλε στο Α.Κ.Α.Γ.Ε. το ποσοστό επί των εισπράξεων που αναλογούσε στο Κεφάλαιο. Σημειωτέον ότι, κατά τα δημοσίως προσβάσιμα στοιχεία στην ιστοσελίδα του ΕΔΟΕΑΠ, στα οποία αναγκάστηκε να προσφύγει ο έλεγχος, οι εισπράξεις από αγγελιόσημο, για τα έτη 2009, 2011 και 2014, αθροίζονται σε 97.557.544,07 ευρώ, επομένως, η απαίτηση του Α.Κ.Α.Γ.Ε., μόνο για τα συγκεκριμένα έτη, ανέρχεται σε 9.755.754,41 ευρώ. Καθώς και ότι, αν και, σύμφωνα με τον νόμο⁵⁰, η μη απόδοση στο Α.Κ.Α.Γ.Ε. του ποσοστού επί των εισπράξεων από κοινωνικούς πόρους που το Κεφάλαιο δικαιούταν επέσυρε την επιβολή χρηματικού προστίμου από τον τότε Υπουργό Απασχόλησης σε βάρος του υπόχρεου κοινωνικοασφαλιστικού φορέα, τέτοιο πρόστιμο στον ΕΔΟΕΑΠ, παρά την εκ συστήματος παράλειψη του Οργανισμού αυτού να αποδώσει στο Α.Κ.Α.Γ.Ε. τα οφειλόμενα, δεν επιβλήθηκε, με το Υπουργείο Εργασίας να περιορίζεται στην έτερη σωρευτικώς προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις «κύρωση», της μη έγκρισης, δηλαδή, των προϋπολογισμών του ΕΔΟΕΑΠ.

45. Διαρροή εσόδων του Α.Κ.Α.Γ.Ε. συνεπάγεται, τέλος, η μη εισέτι ενεργοποίηση, για τους λόγους που προεκτέθηκαν (βλ. την παράγραφο 12 της παρούσας ανωτέρω), του, τηρούμενου εντός του Κεφαλαίου, Εθνικού Λογαριασμού Κοινωνικής Αλληλεγγύης Γενεών, του Ε.Λ.Κ.Α.Γ., ο οποίος θα χρηματοδοτείτο με ποσοστό επί των εσόδων του Δημοσίου από την παραχώρηση σε ιδιώτες δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης κοιτασμάτων υδρογονανθράκων. Η οικονομική επίπτωση της παράλειψης αυτής δεν μπορεί, βεβαίως, να προσδιοριστεί, αφού θα ήταν με την κοινή υπουργική απόφαση, που τελικώς δεν εκδόθηκε, με την οποία θα οριζόταν το ποσοστό επί των εν λόγω εσόδων που δικαιούται ο Ε.Λ.Κ.Α.Γ.. Επισημαίνεται, πάντως, ότι, σύμφωνα με το νόμο, το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 70% και ότι, όπως προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία⁵¹, για την περίοδο των ετών 2014 - 2019, τα δημόσια έσοδα μόνον από το «αντάλλαγμα» υπογραφής συμβάσεων χορήγησης αδειών έρευνας για κοιτάσματα υδρογονανθράκων ήταν της τάξης των 13.000.000,00 ευρώ.

⁵⁰ Άρθρο 150 παρ. 3 του ν. 3655/2008 [*«Η απόδοση των αναφερόμενων ποσών (...) είναι υποχρεωτική και δεν εγκρίνεται ο Προϋπολογισμός του ΦΚΑ εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί η απόδοση των οφειλόμενων του προηγούμενου οικονομικού έτους. Επιπλέον σε περίπτωση μη απόδοσης επιβάλλονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3 του π.δ. 384/1992 (...), όπως κάθε φορά ισχύουν, χρηματικά πρόστιμα. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ή του εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου, μετά από αιτιολογημένη γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Επιθεώρησης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων (...).»*]

⁵¹ Βλ. «Οι υδρογονάνθρακες στην Ελλάδα. Ο ρόλος της ΕΔΕΥ [Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων]», έκδοση της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (ΕΔΕΥΕΠ) Α.Ε., που έχει συσταθεί με τον ν. 4001/2011 (Α' 179).

IV

Για τις πληρωμές από τους, προσωρινά συσταθέντες εντός του Α.Κ.Α.ΓΕ., Λογαριασμούς της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, δεν έχουν, σε πολλές περιπτώσεις, τηρηθεί όλες οι νόμιμες διατυπώσεις. Εντούτοις, όσον αφορά ακριβώς τις διατυπώσεις αυτές, δεν είναι πάντοτε ευεξήγητος και ο λόγος που επέβαλε την καθιέρωσή τους από τον νομοθέτη.

Η αξιοποίηση των πόρων από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και από την Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης

46. Επιχορηγήσεις κοινωνικοασφαλιστικών φορέων από το Α.Κ.Α.ΓΕ., κατά το χρονικό διάστημα των ετών 2019, 2020 και 2021, δεν έχουν πραγματοποιηθεί. Το προηγούμενο, ωστόσο, χρονικό διάστημα, τέτοιες και άλλες - για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» - δαπάνες διενεργήθηκαν από τους Λογαριασμούς της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, που τηρούντο στο Α.Κ.Α.ΓΕ.. Οι δαπάνες δε αυτές δεν στερούνται ελεγκτικού ενδιαφέροντος, αφού το υπόλοιπο των ως άνω Λογαριασμών, όπως είχε διαμορφωθεί ύστερα από τις πληρωμές που τους βάρυναν, θα έπρεπε, σε συγκεκριμένες ημεροχρονολογίες να μεταφερθεί στο Α.Κ.Α.ΓΕ., συνιστώντας έσοδο του Κεφαλαίου.

47. Το πρώτο που από τον έλεγχο διαπιστώθηκε είναι ότι για τους πόρους της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης εξακολουθούν να τηρούνται αυτοτελείς λογαριασμοί, κατά τις εξηγήσεις των αρμοδίων, για την καλύτερη παρακολούθηση των εσόδων από τις ως άνω εισφορές. Στο μέτρο, πάντως, που ο προϋπολογισμός του Α.Κ.Α.ΓΕ. καταρτίζεται ενιαία, συμπεριλαμβανομένων των πόρων αυτών, και πληρωμές σε βάρος των εσόδων από τις εισφορές, μετά τις καταληκτικές ημεροχρονολογίες που προέβλεπε ο νόμος⁵², δεν έχουν διενεργηθεί, ο έλεγχος δεν αξιολογεί τη συνέχιση της τήρησης αυτοτελών λογαριασμών ως σοβαρή παρέκκλιση από όσα σχετικώς προβλέπονται.

⁵² Με τις επιφυλάξεις που προαναφέρθηκαν (βλ. υπό στοιχείο δ στην παράγραφο 10 ανωτέρω) αναφορικά με την οριζόμενη ημεροχρονολογία παύσης των πληρωμών από τον Λογαριασμό της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης.

48. Κατά τα λοιπά, σε βάρος των προαναφερόμενων Λογαριασμών, πραγματοποιήθηκαν, για μεν την κάλυψη ελλειμμάτων κοινωνικοασφαλιστικών φορέων, κατά τα έτη 2014 - 2018, δαπάνες ποσού 1.726.000.000,00 ευρώ, για δε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», κατά τα έτη 2013 - 2020, δαπάνες ποσού 278.804.436,12 ευρώ, όπως αναλύεται στον επόμενο πίνακα.

Δαπάνες σε βάρος των Λογαριασμών της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης			
Έτος	Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»	Κάλυψη ελλειμμάτων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης	Συνολικό ποσό
2013	53.105.436,12		53.105.436,12
2014	34.999.000,00	150.000.000,00	184.999.000,00
2015	35.000.000,00	395.000.000,00	430.000.000,00
2016	39.700.000,00	391.000.000,00	430.700.000,00
2017	38.000.000,00	395.000.000,00	433.000.000,00
2018	38.000.000,00	395.000.000,00	433.000.000,00
2019	38.000.000,00		38.000.000,00
2020	2.000.000,00 ⁵³		2.000.000,00
2021			
Σύνολο	278.804.436,12	1.726.000.000,00	2.004.804.436,12

49. Οι δαπάνες για την κάλυψη ελλειμμάτων φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αναλύονται, περαιτέρω, ως εξής:

α) Για το έτος 2014, αα) μία πληρωμή υπέρ του ΟΑΕΕ, ποσού 100.000.000,00 ευρώ (6/2014 χρηματικό ένταλμα), και ββ) μία πληρωμή υπέρ του ΕΤΕΑ, ποσού 50.000.000,00 ευρώ (7/2014 χρηματικό ένταλμα).
 β) Για το έτος 2015, αα) δύο πληρωμές υπέρ του ΕΤΕΑ, συνολικού ποσού 70.000.000,00 ευρώ (3 και 5/2015 χρηματικά εντάλματα), ββ) μία πληρωμή υπέρ του ΜΤΠΥ, ποσού 15.000.000,00 ευρώ (4/2015 χρηματικό ένταλμα), γγ) τέσσερις πληρωμές υπέρ του Τομέα Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ-ΤΑΝ), συνολικού ποσού 40.000.000,00 ευρώ (6, 8, 10 και 14/2015 χρηματικά εντάλματα), δδ) τρεις πληρωμές υπέρ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, συνολικού ποσού 150.000.000,00 ευρώ (9, 13 και 15/2015 χρηματικά εντάλματα), και εε) τρεις πληρωμές υπέρ του

⁵³ Αποπληρωμή του υπολοίπου της χρηματοδότησης του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» από τον Λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, με το συνολικό ποσό των 40.000.00,00 ευρώ, για το, καταληκτικό της ανάλωσης του πόρου υπέρ του σκοπού αυτού, έτος 2019 (βλ. την παράγραφο 10 της παρούσας ανωτέρω).

ΟΑΕΕ, συνολικού ποσού 120.000.000,00 ευρώ (11, 12 και 16/2015 χρηματικά εντάλματα).

γ) Για το έτος 2016, αα) μία πληρωμή υπέρ του Τομέα Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορειών Αθηνών (ΤΣΕΥΠΙΑ) του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ΕΤΑΠ-ΜΜΕ), ποσού 1.000.000,00 ευρώ (3/2016 χρηματικό ένταλμα), ββ) δύο πληρωμές υπέρ του ΕΤΑΑ-ΤΑΝ, συνολικού ποσού 20.000.000,00 ευρώ (4 και 7/2016 χρηματικά εντάλματα), γγ) δύο πληρωμές υπέρ του Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ-ΤΣΑΥ), συνολικού ποσού 20.000.000,00 ευρώ (5 και 8/2016 χρηματικά εντάλματα), και δδ) τρεις πληρωμές υπέρ του ΟΑΕΕ, συνολικού ποσού 350.000.000,00 ευρώ (9, 10 και 12/2016 χρηματικά εντάλματα).

δ) Για το έτος 2017, τέσσερις πληρωμές υπέρ του Κλάδου Συντάξεων του ΕΦΚΑ, συνολικού ποσού 395.000.000,00 ευρώ (3, 4, 5 και 7/2017 χρηματικά εντάλματα).

ε) Για το έτος 2018, μία πληρωμή υπέρ του Κλάδου Συντάξεων του ΕΦΚΑ, ποσού 395.000.000,00 ευρώ (4/2018 χρηματικό ένταλμα).

Πραγματοποίηση των πληρωμών για την κάλυψη ελλειμμάτων φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης χωρίς αναλογιστική μελέτη

50. Το οριζόντιο, για όλες τις ανωτέρω πληρωμές, ζήτημα που προέκυψε από τον καθολικό έλεγχο τους έχει να κάνει με τους όρους υπό τους οποίους επιτρεπόταν, κατά νόμο, η πραγματοποίηση των πληρωμών αυτών.

51. Ήδη από τη σύσταση των Λογαριασμών της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, οι οικείες διατάξεις⁵⁴ και δη με την αυτή, σε αμφοτέρως τις περιπτώσεις, διατύπωση⁵⁵ παρέπεμπαν, ως προς την οικονομική και λογιστική λειτουργία των Λογαριασμών αυτών, στα αντιστοίχως ισχύοντα για το Α.Κ.Α.Γ.Ε.. Τούτο είχε ως συνέπεια, μεταξύ άλλων, επί αιτήματος χρηματοδότησης κοινωνικοασφαλιστικού φορέα από τους εν λόγω Λογαριασμούς, σε εφαρμογή να έλκεται η διάταξη⁵⁶ της μνημονευθείσας προηγουμένως⁵⁷ Φ.80000/οικ.12445/2646/10.8.2012 κοινής υπουργικής απόφασης, σύμφωνα με την οποία «[τ]ο ύψος της χρηματοδότησης καθορίζεται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Οικονομικών μετά από εισήγηση

⁵⁴ Η παράγραφος 5 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 και η περίπτωση ζ' της παραγράφου 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011.

⁵⁵ «Η οικονομική και λογιστική λειτουργία του Λογαριασμού (...) είναι η ίδια με αυτή που ισχύει για το Α.Κ.Α.Γ.Ε.».

⁵⁶ Του άρθρου 4.

⁵⁷ Βλ. την παράγραφο 15 της παρούσας.

της Επιτροπής Διαχείρισης και μελέτη της Δ/σης Αναλογιστικών Μελετών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας».

52. Αν και οι διατάξεις που προαναφέρθηκαν δεν φαίνεται να επιδέχονται διαφορετικής συστηματικής ερμηνείας, ο δικαιολογητικός λόγος για τον οποίον «μελέτη της Διεύθυνσης Αναλογιστικών Μελετών» απαιτείτο, προκειμένου να καλυφθούν χρηματοδοτικά, από τους Λογαριασμούς της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, τα τρέχοντα ελλείμματα των ασφαλιστικών ταμείων, δεν είναι καθόλου σαφής. Και γίνεται ακόμη λιγότερο κατανοητός, με δεδομένο ότι, για την ανάλωση των χρηματικών διαθεσίμων προσωρινών μέσων αντιμετώπισης των άμεσων αναγκών ρευστότητας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, όπως ήταν οι Λογαριασμοί της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, μάλλον δεν είναι εύλογο να επιβάλλονται όροι το ίδιο αυστηροί με εκείνους που ισχύουν για τα χρηματικά διαθέσιμα ενός Αποθεματικού που έχει συσταθεί χάριν των συντάξεων των μελλοντικών γενεών, όπως είναι το Α.Κ.Α.ΓΕ., και ότι, επομένως, ως προς τους Λογαριασμούς αυτούς, πολύ μεγαλύτερη ευελιξία θα μπορούσε να είναι ανεκτή.

53. Ασχέτως, πάντως, του εύστοχου ή μη της σχετικής ρύθμισης, το βέβαιο είναι ότι μελέτες ουσιαστικότερου περιεχόμενου, αναγόμενου, επί παραδείγματι, στις αιτίες σώρευσης ελλειμμάτων και στο κατά πόσο, σε συνδυασμό προφανώς με άλλα μέτρα, οι χρηματοδοτήσεις από τους Λογαριασμούς της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των κοινωνικοασφαλιστικών φορέων, μελέτες, δηλαδή, που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως αναλογιστικές, για καμία από τις άνω πληρωμές δεν είχαν καταρτιστεί. Αντί αυτών, η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εργασίας είχε περιοριστεί στη σύνταξη απλών εκθέσεων όπου παρατίθεντο τα οικονομικά στοιχεία των φορέων που ζητούσαν χρηματοδότηση και καταδεικνυόταν το προς κάλυψη έλλειμμά τους και, υπό την έννοια αυτή, η τασσόμενη από τον νόμο διατύπωση για την πραγματοποίηση των ανωτέρω πληρωμών δεν είχε τηρηθεί.

54. Από τον έλεγχο εντοπίστηκε και μία περίπτωση πληρωμής από τον Λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων υπέρ κοινωνικοασφαλιστικού φορέα στην οποία η χρηματοδότηση δεν διατέθηκε, παρά τα προβλεπόμενα για τον σκοπό του Λογαριασμού αυτού, για την κάλυψη υφιστάμενου ελλείμματος στον συγκεκριμένο φορέα. Πράγματι, όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο του φακέλου της χρηματοδότησης του ΕΦΚΑ με το ποσό των 395.000.000,00 ευρώ το έτος 2018 (βλ. υπό στοιχείο

ε στην παράγραφο 49 ανωτέρω), κατά τον χρόνο εκείνο και σύμφωνα με την τελευταία τροποποίηση του προϋπολογισμού του ΕΦΚΑ, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του τελευταίου ήταν πλεονασματικό κατά 191.000.000,00 ευρώ, θα παρέμενε δε πλεονασματικό, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις για τη λήξη της χρήσης του οικονομικού 2018, ακόμη και αν ο ΕΦΚΑ δεν χρηματοδοτείτο, όπως είχε ζητήσει, από τον Λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων. Εντούτοις και μολονότι η Ειδική Επιτροπή Διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ. είχε εισηγηθεί το αντίθετο⁵⁸, το αίτημα του ΕΦΚΑ έγινε δεκτό, με την 56956/4898/17.12.2018 κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών⁵⁹, και η χρηματοδότηση εκταμιεύτηκε, χωρίς, μάλιστα, στα δικαιολογητικά του οικείου χρηματικού εντάλματος να επισυναφθεί έστω έκθεση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Εργασίας, όπως για τις υπόλοιπες χρηματοδοτήσεις αυτής της κατηγορίας συνέβαινε.

55. Διαφορετικά είχαν τα πράγματα όσον αφορά τις πληρωμές για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», ως προς τις οποίες, με την επιφύλαξη της έλλειψης μεμονωμένων δικαιολογητικών (φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, ως αποδέκτη της χρηματοδότησης, ή πρακτικού της Επιτροπής Παρακολούθησης της προγραμματικής Σύμβασης για την υλοποίηση του Προγράμματος), άλλα ευρύτερης σημασίας προβλήματα δεν διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο.

⁵⁸ Βλ. Πρακτικά της Συνεδρίασης της Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ. της 19ης Οκτωβρίου 2018.

⁵⁹ Δημοσιευθείσα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Β' 5683).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπεράσματα

56. Η πρωτοβουλία του νομοθέτη για τη δέσμευση, με τη σύσταση του Α.Κ.Α.ΓΕ., πόρων χάριν των συντάξεων των μελλοντικών γενεών δεν είχε, παρά τη σημασία της για ένα σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που, όπως το ελληνικό, η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του τίθεται σε κίνδυνο από τη δημογραφική εξέλιξη, ανάλογη συνέχεια.

57. Οι διατάξεις που διέπουν τη χρηματοδότηση του Α.Κ.Α.ΓΕ. υπέστησαν επανειλημμένες τροποποιήσεις. Πόροι που αρχικώς είχαν νομοθετηθεί υπέρ του Κεφαλαίου είτε αντικαταστάθηκαν με άλλους, με όλες τις εντεύθεν συνέπειες όσον αφορά τη δυσχέρεια υπολογισμού του εκάστοτε αποδοτέου στο Α.Κ.Α.ΓΕ. ποσού, είτε καταργήθηκαν. Άλλοι δε πόροι θεσμοθετήθηκαν μεν, εξαιτίας της ολιγορίας, όμως, των αρμοδίων οργάνων παραμένουν ανενεργοί.

58. Εντός ενός τέτοιου, ασαφούς, νομοθετικού πλαισίου, την αστάθεια του οποίου ενέτειναν περαιτέρω οι διαδοχικές οργανωτικές αναδιαρθρώσεις του συστήματος της κοινωνικής ασφάλισης, δεν ήταν παράδοξο που η λογοδοσία των υπευθύνων για τη διεξαγωγή της διαχείρισης του Α.Κ.Α.ΓΕ. ατόνησε. Αποτέλεσμα στο οποίο, βεβαίως, συντέινε και η διαχρονική, ως φαίνεται, αδυναμία των κοινωνικοασφαλιστικών φορέων, από τους οποίους τροφοδοτείται, σε μεγάλο βαθμό, με πόρους το Κεφάλαιο, να παράσχουν αξιόπιστη δημοσιονομική πληροφόρηση.

59. Για τους ίδιους, ως επί το πλείστον, λόγους, οφειλές του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων προς το Α.Κ.Α.ΓΕ, όχι επακριβώς προσδιορισμένου, αλλά μεγάλου, σε κάθε περίπτωση, ύψους, έχουν συσσωρευτεί και, με εξαίρεση μεμονωμένες κατά καιρούς ενέργειες, ελάχιστα έχουν γίνει για την είσπραξή τους από το Κεφάλαιο.

60. Ως συνέπεια, σε κάποιο βαθμό, και πάλι, νομοθετικών αστοχιών, οι πληρωμές από τους προσωρινούς, εντός του Α.Κ.Α.ΓΕ., ειδικούς λογαριασμούς δεν έχουν, σε όλες τις περιπτώσεις, διενεργηθεί κατά τις νόμιμες διατυπώσεις.

Συστάσεις

Σύσταση πρώτη: Ακόμη και αν υποθεθεί ότι το νομοθετικό πλαίσιο για το Α.Κ.Α.ΓΕ. έχει πλέον σταθεροποιηθεί, στοχευμένες νομοθετικές παρεμβάσεις είναι απαραίτητες και σχετικές πρωτοβουλίες ενδείκνυται να αναληφθούν, κατ' αρχάς, για την εξάλειψη των αντιφάσεων που έχουν ήδη εμφιλοχωρήσει στο πλέγμα των ρυθμίσεων από τις οποίες διέπεται η λειτουργία του Κεφαλαίου. Και, περαιτέρω, για την επίλυση ζητημάτων, όπως αυτό για τον υπολογισμό του εκάστοτε αποδοτέου στο Α.Κ.Α.ΓΕ. ποσού από τον πόρο του Φ.Π.Α. ή εκείνο για το αρμόδιο προς διενέργεια του τακτικού ελέγχου της διαχείρισης του Κεφαλαίου όργανο του Υπουργείου Εργασίας, τα οποία ασαφώς ρυθμίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Σύσταση δεύτερη: Επειδή η θεσμοθέτηση πόρων, χωρίς μέριμνα για την ενεργοποίησή τους, σε τίποτε δεν ωφελεί, αν βούληση της Πολιτείας είναι η διατήρηση του Εθνικού Λογαριασμού Κοινωνικής Αλληλεγγύης Γενεών, συνιστάται να εκδοθεί και η κοινή υπουργική απόφαση που θα επιτρέψει την εισροή πόρων στον Λογαριασμό αυτόν.

Σύσταση τρίτη: Μολονότι η δυσχέρεια του εγχειρήματος δεν μπορεί να παραγνωρισθεί, η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των κοινωνικοασφαλιστικών φορέων, πέραν του ότι είναι απολύτως αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, και στην αποκατάσταση της δημοσιονομικής ευταξίας στη διαχείριση του Α.Κ.Α.ΓΕ. θα συμβάλει. Ασχέτως, επομένως, των προθεσμιών που έχουν από τον νομοθέτη τεθεί, σκόπιμο είναι να επισπευστεί και να περατωθεί το συντομότερο δυνατό.

Σύσταση τέταρτη: Οι δεδομένες, έστω βάσει της μεθόδου υπολογισμού τους από το Δημόσιο, οφειλές του τελευταίου προς το Α.Κ.Α.ΓΕ. από τον πόρο του Φ.Π.Α., καθώς και από τον πόρο των αποκρατικοποιήσεων, θα πρέπει το ταχύτερο να εξοφληθούν.

Σύσταση πέμπτη: Μέχρι την ολοκλήρωση της κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των κοινωνικοασφαλιστικών φορέων, οι έναντι αυτών απαιτήσεις του Α.Κ.Α.ΓΕ. ενδείκνυται, σε διμερή βάση, αλλά με την αναγκαία τυπικότητα, να συμφωνηθούν και, από κοινού με τους κατ' ιδίαν οφειλότες φορείς, τακτικά να επαληθεύονται. Η δε εξόφλησή τους να διακανονιστεί με τρόπο που θα εξασφαλίζει τη σύντομη διευθέτηση της εκκρεμότητας και την άρση όλων των επιζήμιων για το Α.Κ.Α.ΓΕ. συνεπειών από την, ήδη επί μακρόν, αποστέρηση των πόρων του.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε από την Επίτροπο Μαρία Λαμπίρη και τους υπαλλήλους της 2ης Υπηρεσίας Επιτρόπου Τομέα Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου Παναγιώτη Γκλίνο, Προϊστάμενο Τμήματος, Ευαγγελία Σπυριδάκη, Ελέγκτρια, και Ελένη Καραμουσαλή.

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε από τον Σύμβουλο Κωνσταντίνο Εφεντάκη, μέλος του Όγδου Τμήματος.

Υιοθετήθηκε σε σχέδιο κατά την από 19.4.2024 Συνεδρίαση του τότε Τμήματος Ελέγχων Ι και διαβιβάστηκε στους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και στον Διοικητή του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ).

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών διατύπωσαν τις παρατηρήσεις τους, με τα 35620/10.6.2024 και οικ.2/97392/ΔΠΓΚ/25.10.2024 έγγραφά τους, αντιστοίχως (Παράρτημα Ι).

Τις παρατηρήσεις του διατύπωσε και ο Διοικητής του e-ΕΦΚΑ, με το 695376/16.5.2024 έγγραφό του (Παράρτημα ΙΙ).

Η τελική έκθεση συζητήθηκε ενώπιον του Όγδου Τμήματος, αποτελούμενου από τους Σωτηρία Ντούνη, Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Τμήματος, Βιργινία Σκεύη και Κωνσταντίνο Εφεντάκη, Συμβούλους, Ειρήνη Λιάσκα και Νικόλαο Σπανάκη, Παρέδρους, και εγκρίθηκε κατά την από 11.11.2024 Συνεδρίαση του Τμήματος.

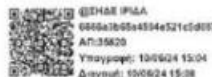
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αρ. πρωτ. 35620

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 14/6/2024
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 34779
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.

ΠΡΟΣ: την Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου
κα Σωτηρία Ντούνη

Βεβαίωση 4 - ΤΕΟ ΧΑ
Ζ.Κ 11521
ΑΘΗΝΑ

Θέμα : «Παρατηρήσεις επί του σχεδίου Έκθεσης Ελέγχου για το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.) του Τμήματος Ελέγχων Ι του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

Σχετ. Η αριθ. 25275/25.4.2024 επιστολή της Πρόεδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σε συνέχεια του σχεδίου της Έκθεσης Ελέγχου με θέμα : «Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.): Πραγματοποιείται η εισπραξη των εσόδων του και η διάθεση των πόρων του όπως ο νόμος και ο σκοπός του Κεφαλαίου επιβάλλουν;» που υιοθέτησε το Τμήμα Ελέγχων Ι του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την 19η.4.2024 Συνεδρίασή του και όσον αφορά τις συστάσεις που αφορούν την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών (σύσταση πρώτη και δεύτερη) σας αποστέλλουμε τις παρατηρήσεις μας:

1. Αναφορικά με την πρώτη σύσταση:

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης σχεδιάζει τη λήψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για την αντικατάσταση των υφιστάμενων διατάξεων που αφορούν το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.) σε ένα ενιαίο, συνεκτικό και ευχερές στην εφαρμογή του κείμενο. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν επί μέρους ζητήματα που μεταξύ άλλων αφορούν: την πρόβλεψη των κανόνων διάθεσης πόρων του Κεφαλαίου για τη χρηματοδότηση του συστήματος κύριας ασφάλισης σύμφωνα με τεκμηριωμένα διοικητικά στοιχεία, την επαναδιατύπωση των κανόνων διαχείρισης των εισπραττόμενων πόρων, την επανεξέταση του τρόπου υπολογισμού της κράτησης της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής, την αντιμετώπιση των κοινωνικών πόρων ή εισφορών που είτε δεν έχουν εισπραχθεί είτε έχουν καταργηθεί με εγκυκλίους κλπ.

Όσον αφορά τα ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Α.Κ.Α.Γ.Ε., οι υπηρεσίες έχουν ήδη ξεκινήσει την κατά προτεραιότητα σύνταξη σχεδίου τροποποίησης του Κανονισμού ώστε αυτός να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των υφιστάμενων κανόνων δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου.

2. Αναφορικά με τη δεύτερη σύσταση:

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης θα συντονίσει τη συνεργασία μεταξύ των τριών συναρμόδιων Υπουργείων (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης) για την εξέταση μιας σειράς θεμάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του αρ.2 του ν. 4162/2013, όπως αποσαφήνιση της νομικής φύσης και του σκοπού του ΕΛΚΑΓ και συσχέτισή του με το Α.Κ.Α.Γ.Ε, καθορισμό του τρόπου υπολογισμού των πόρων και των κανόνων οικονομικής λειτουργίας, τον προσδιορισμό των απαιτήσεων οργανωτικής δομής διαχείρισης του ΕΛΚΑΓ, τον καθορισμό κανόνων αξιοποίησης αποθεματικών κλπ. Με βάση τα συμπεράσματα της ανωτέρω συνεργασίας θα αποφασιστεί αν απαιτούνται διορθωτικές παρεμβάσεις στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο του ΕΛΚΑΓ ώστε να αναληφθούν και οι σχετικές νομοθετικές πρωτοβουλίες.

3. Όσον αφορά τις λοιπές συστάσεις της Έκθεσης Ελέγχου:

Σας επισυνάπτουμε την απάντηση της αρμόδιας υπηρεσίας (Δ/ση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών) και τις σχετικές επιστολές που έχουν ήδη αποσταλεί προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τον ε-ΕΦΚΑ, προς συμμόρφωση με τις διατυπωθείσες συστάσεις. Επίσης, αναφορικά με τις λοιπές συστάσεις της Έκθεσης Ελέγχου, επισυνάπτονται και οι παρατηρήσεις της Δ/σης Οικονομικής Εποπτείας και Επιθεώρησης Νομικών Προσώπων.

Παρακαλούμε οι σχετικές απαντήσεις μας να ληφθούν υπόψη κατά την οριστική έγκριση της Έκθεσης Ελέγχου.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Ε. Μ. Μ. >

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΔΟΜΝΑ- ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

Συνημμένα:

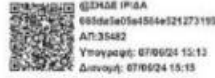
1. Η αριθ. 35482/07.06.2024 επιστολή της Δ/σης Προϋπολογισμού & Δημοσιονομικών Αναφορών
2. Η αριθ. 35102/5.6.2024 επιστολή προς Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
3. Οι αριθ. 33062/21.05.2024 και 34753/3.6.2024 επιστολές προς το Διευκτή του ε- ΕΦΚΑ
4. Το με αρ. 35494/07.06.2-024 έγγραφο της Δ/σης Οικονομικής Εποπτείας και Επιθεώρησης Ν.Π.

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού και Π.Τσακλόγλου
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Υπηρεσιακή Γραμματεία
5. Προϊσταμένη Γενικής Δ/σης Κοινωνικής Ασφάλισης
6. Προϊσταμένη Γενικής Δ/σης Οικονομικών Υπηρεσιών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ Π/Υ & ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ
Δ4 – ΤΜΗΜΑ Β
Ταχ.Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ.Κώδικας : 101 10
Συντάκτης : Α. Σκαλωμένου
Τηλέφωνο : 213 1516839

ΕΠΕΙΓΟΝ ΠΡΟΘΕΜΙΑ 7.6.2024

ΦΑΚΕΛΟΣ: ΑΚΑΓΕ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής
Ασφάλισης

Θέμα : «Παρατηρήσεις επί του Σχεδίου έκθεσης ελέγχου για το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.) του Τμήματος Ελέγχων Ι του Ελεγκτικού Συνεδρίου». Σχετ. αριθ. 25275/25.4.2024 επιστολή της αξιότιμης Πρόεδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σε συνέχεια του σχεδίου της Έκθεσης Ελέγχου με θέμα : «Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.): Πραγματοποιείται η είσπραξη των εσόδων του και η διάθεση των πόρων του όπως ο νόμος και ο σκοπός του Κεφαλαίου επιβάλλουν;» που υιοθέτησε το Τμήμα Ελέγχων Ι του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την 19η.4.2024 Συνεδρίασή του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, θέτουμε υπόψη σας τις απόψεις της υπηρεσίας μας προκειμένου να συμπεριληφθούν στην απάντησή προς το Ελεγκτικό Συνέδριο :

- Αναφορικά με την πρώτη σύσταση σημειώνονται τα ακόλουθα:
 1. Η εκδοθείσα με αρ. Φ.80000/οικ.12445/2646/10.8.2012 κοινή υπουργική απόφαση που αφορά τον Κανονισμό Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του ΑΚΑΓΕ παρουσιάζει ελλείψεις και ορισμένες μη εφαρμόσιμες διατάξεις (μη σαφής προσδιορισμός των καθηκόντων της «οικονομικής υπηρεσίας του ΑΚΑΓΕ», μη διακριτότητα ρόλων εκκαθαριστή, διατάκτη, ταμία, μη σαφής καθορισμός του εφαρμοζόμενου λογιστικού συστήματος, πρόβλεψη ετήσιου διαχειριστικού ελέγχου από υπαλλήλους υπηρεσίας που έχει καταργηθεί κλπ).
 2. Δεδομένου ότι η υπηρεσία μας κρίνει αναγκαίες όλες εκείνες τις νομοθετικές παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες που συστήνει το πόρισμα ελέγχου, για να αντιμετωπιστούν ζητήματα οικονομικής οργάνωσης, λογιστικής λειτουργίας και διαχειριστικών ελέγχων του ΑΚΑΓΕ, έχει ξεκινήσει την κατά προτεραιότητα σύνταξη σχεδίου τροποποίησης της αρ. Φ.80000/οικ.12445/2646/10.8.2012 κοινής υπουργικής απόφασης, το οποίο θα εισηγηθεί προς έγκριση στην Επιτροπή Διαχείρισης της παρ. 6 του άρθρου 149 του Ν.3655/2008 (Α 58') για να προωθηθεί στη συνέχεια προς υπογραφή στους συναρμόδιους Υπουργούς.
 3. Για τα υπόλοιπα ζητήματα της σύστασης που αφορούν νομοθετική πρωτοβουλία η υπηρεσία έχει διατυπώσει τις απόψεις της στο με αρ. 35453/7.6.2024 ενημερωτικό σημείωμα προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου.
- Αναφορικά με τη δεύτερη σύσταση σημειώνονται τα ακόλουθα:
 1. Η υπηρεσία μας, με το αρ. Φ3/6/οικ.34031/2765/2018 έγγραφο είχε προωθήσει σχέδιο ΚΥΑ σχετικά με τον καθορισμό των πόρων του ΕΛΚΑΓ. Σε συνέχεια αυτού είχαν διατυπωθεί σχέδια, παρατηρήσεις και επιστημονικές από το Αντοτελές Τμήμα Πολιτικής Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τα οποία:

- ✓ ο χρόνος έναρξης καταβολής των ποσών που προβλέπονται ως πόρου του ΕΛΚΑΓ του αρ.2 του ν. 4162/2013 θα είναι μεταγενέστερος της έκδοσης της ΚΥΑ,
 - ✓ τα πραγματοποιηθέντα έσοδα έως και το 2021 από τους υδρογονάνθρακες εκτιμήθηκε ότι θα είναι εξαιρετικά πενιχρά,
 - ✓ η εφαρμογή του ν.4162/2013 απαιτεί την επίλυση μιας σειράς ζητημάτων ως προς τον προσδιορισμό των πόρων του ΕΛΚΑΓ, την εξειδίκευση του τρόπου διαχείρισης και του τρόπου επένδυσης των πόρων (σύσταση, λειτουργία κλπ του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Ηθικής του αρ.6 του ν. 4162/2013).
2. Για τα θέματα του ΕΛΚΑΓ που αφορούν νομοθετική πρωτοβουλία η υπηρεσία έχει διατυπώσει τις απόψεις της στο με αρ. 35453/7.6.2024 ενημερωτικό σημείωμα προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου.
- Αναφορικά με την τρίτη σύσταση σημειώνονται τα ακόλουθα:
1. Η υπηρεσία έχει ήδη προβεί στην επεξεργασία και σύνταξη των διορθωμένων σχεδίων Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων για την προώθηση προς έγκριση των απολογισμών και ισολογισμών χρηματικής διαχείρισης των ετών έως και το 2023, βάσει των διατάξεων του άρθρου 30 του ν.δ.496/1974 και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στα πρακτικά της 15^{ης} Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 5^{ης} Μαΐου 1976.
 2. Σχετική απόφαση λήφθηκε και στην αριθ. 77^η 16/5/2024 Συνεδρίαση της Επιτροπής Διαχείρισης της παρ. 6 του άρθρου 149 του Ν.3655/2008 (Α' 58) και αναμένεται ο έλεγχος από το ΓΛΚ και στη συνέχεια η σύμφωνη γνώμη των μελών της Επιτροπής Διαχείρισης επί του περιεχομένου των απολογισμών - ισολογισμών χρηματικής διαχείρισης (και ισοζυγίου χρεογράφων), προκειμένου στη συνέχεια η Επιτροπή Διαχείρισης να προβεί στην έγκρισή τους.
 3. Όταν ολοκληρωθεί η έγκριση των απολογισμών- ισολογισμών χρηματικής διαχείρισης (και ισοζυγίου χρεογράφων) των ετών 2009 έως 2023 από την Επιτροπή Διαχείρισης, η υπηρεσία θα προωθήσει τα σχέδια των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 της αριθμ. Φ.80000/οικ. 12445/2646/10.8.2012 (Β'2371) ΚΥΑ «Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.)» προς έγκριση στους συναρμόδιους Υπουργούς.
- Αναφορικά με την τέταρτη σύσταση σημειώνονται τα ακόλουθα:
1. Με βάση το πόρισμα της Έκθεσης Ελέγχου, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών οφείλει προς το ΑΚΑΓΕ:
 - α) **72,59 εκ ευρώ** οφειλή από μη απόδοση του 10% επί των εσόδων από αποκρατικοποιήσεις,
 - β) **16,037 εκ ευρώ** οφειλή από τον πόρο του 4% του ΦΠΑ της περιόδου 2009-2014,
 - γ) **27,37 εκ ευρώ** οφειλή από την κρατική επιχορήγηση ως ποσοστό 4% του ΦΠΑ της περιόδου 2015-2021 και ,
 - δ) **407,60 εκ ευρώ** οφειλή λόγω παρακράτησης 10% επί της κρατικής επιχορήγησης.
 2. Η υπηρεσία απέστειλε την αριθμ 35102/5.6.2024 επισυναπτόμενη επιστολή προς το συναρμόδιο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προκειμένου να αποδοθούν οι ανωτέρω οφειλές και να εξεταστεί η ορθότητα εφαρμογής της παρακράτησης 10% επί της κρατικής επιχορήγησης.
- Αναφορικά με την πέμπτη σύσταση σημειώνονται τα ακόλουθα:

1. Η υπηρεσία, σύμφωνα και με σχετική απόφαση της αριθ. 77^η 16/5/2024 Συνεδρίασης της Επιτροπής Διαχείρισης της παρ. 6 του άρθρου 149 του Ν.3655/2008 (Α' 58), απέστειλε το αρ 33062/21.05.2024 επισυναπτόμενο έγγραφο προς τον Διοικητή του e-ΕΦΚΑ, σύμφωνα με το οποίο ζητείται η λήψη σχετικής απόφασης από το Δ.Σ. του φορέα και η αποπληρωμή των οφειλών του προς το ΑΚΑΓΕ έως το 2027 με ετήσια απόδοση οφειλών 250 εκ για τα έτη 2024 έως 2027.
2. Επίσης εστάλη η αριθμ. 34753/3.6.2024 επισυναπτόμενη συμπληρωματική επιστολή ώστε να ληφθεί μέριμνα από τον e-ΕΦΚΑ για την άρση όλων των επιζημιών για το ΑΚΑΓΕ συνεπειών λόγω της καθυστερημένης απόδοσης των οφειλών, δηλαδή για τον έντοκο υπολογισμό των εν λόγω οφειλών.
3. Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι η υπηρεσία μας έχει αιτηθεί την απόσβεση εντός του έτους 2027 και τυχόν διαφορών που προκύπτουν από την έγκριση των εκκρεμών οικονομικών καταστάσεων των πρώην ΦΚΑ και του e-ΕΦΚΑ, σύμφωνα με το άρθρο 136 ν. 5078/2023.

Συμπερασματικά, αναγνωρίζοντας τη βαρύνουσα σημασία της διαφύλαξης και χρηστής διαχείρισης των πόρων του Α.Κ.Α.Γ.Ε. το οποίο αντιπροσωπεύει το 45,9% του συνολικά επενδεδυμένου ποσού όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στο Κοινό Κεφάλαιο της Τράπεζας της Ελλάδος (την 31.5.2024) και την αυτονόητη υποχρέωση συμμόρφωσης με τις αρχές της διαφάνειας και λογοδοσίας, η υπηρεσία προτάσσει ως υψηλής προτεραιότητας ενέργειες:

1. Την έγκριση και δημοσίευση των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων έγκρισης των απολογισμών και ισολογισμών χρηματικής διαχείρισης του ΑΚΑΓΕ (σύμφωνα με το αρ.30 του ν.δ. 496/1974) των ετών έως και το 2023,
2. Την έγκριση και δημοσίευση του τροποποιημένου Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

06/05/2024

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΓΕ**

ΜΑΤΘΟΥΛΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Συνημμένα :

1. Η αριθμ 35102/5.6.2024 επιστολή στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Οι αριθμ. 33062/21.05.2024 και 34753/3.6.2024 επιστολές προς τον Διοικητή του e-ΕΦΚΑ

Επιστημική διανομή :
ΓΔΟΥ

ΕΣΦΔΕ ΠΡΩΔ
ΜΕ03105440846219904α
ΑΠ.15494
Υπογραφή: 07/06/24 16:17
Διανομή: 07/06/24 17:12

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Διεύθυνση: Οικονομικής Εποπτείας &
Επιθεώρησης Νομικών Προσώπων
Τμήματα Β & Γ
Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κωδ.: 101 10 ΑΘΗΝΑ
Πληρ.: Χ. Ζαχαροπούλου, Α. Βέλκου
Τηλέφωνο: 2131516078, 2131516843
Ηλ. Δ/ση : doikerortia@ypakr.gr

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΡΟΣ: Γραφείο κας Υπουργού

ΘΕΜΑ: Υποβολή παρατηρήσεων επί του σχεδίου Έκθεσης Ελέγχου στο ΑΚΑΓΕ

Σε συνέχεια του αρ. πρωτ. 25275/25-4-2024 εγγράφου σας σχετικά με το σχέδιο Έκθεσης Ελέγχου για το ΑΚΑΓΕ, σας υποβάλλουμε τις παρατηρήσεις της υπηρεσίας μας:

I. Επί της νομικής μορφής του ΑΚΑΓΕ

Από τον ιδρυτικό νόμο του ΑΚΑΓΕ δεν προκύπτει με σαφήνεια η νομική του μορφή. Ειδικότερα, στο άρθρο 149 του ν.3655/2008 με το οποίο συστήθηκε το Κεφάλαιο δεν ορίζεται η νομική του μορφή. Το περιεχόμενο δε των υπ' αριθμ. Φ80000/8663/1779 «Κανονισμός Λειτουργίας ης Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ)» (Β' 1713/16-5-2012) και Φ80000/οικ.12445/2646 «Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.)» (Β' 2371/24-8-2012) και παραπέμπει σε Ειδικό Λογαριασμό.

Ωστόσο, η τήρηθείσα μέχρι σήμερα διαδικασία διαχείρισης του ΑΚΑΓΕ (εφαρμογή του λογιστικού σχεδίου των ν.π.δ.δ., έγκριση του προϋπολογισμού από τους Υπουργούς Εργασίας και Οικονομικών, υποβολή προς το ΓΛΚ μηνιαίων στοιχείων εκτέλεσης προϋπολογισμού και τριμηνιαίων στοιχείων στοχοθεσίας-πραγματοποιήσεων) παραπέμπει σε λειτουργία ν.π.δ.δ, γεγονός το οποίο αναφέρεται και στην οριστική έκθεση διαχειριστικού ελέγχου της Ζ ΔΥΕΕ.

Σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι το ΑΚΑΓΕ αποτελεί Ειδικό Λογαριασμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η διαδικασία παρακολούθησης αυτού χρήζει

αναδιαμόρφωσης, με ένταξη των δαπανών του σε διακριτό Ειδικό Φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, λογιστική παρακολούθηση από τη Δ/ση Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου, με χρήση Αναλυτικών Λογαριασμών Εξόδων (ΑΛΕ), σύμφωνα με το π.δ. 54/2018, μέσω του υφιστάμενου πληροφοριακού συστήματος (ΟΠΣ-ΔΠ) και αντίστοιχα είσπραξη των εσόδων του από το Υπουργείο Οικονομικών.

Δεδομένου ότι ο χαρακτηρισμός «Εθνικό Συνταξιοδοτικό Κεφάλαιο» που αποδίδεται στο ΑΚΑΓΕ δεν αποσαφηνίζει τη νομική μορφή αυτού, θεωρούμε ότι θα ήταν σκόπιμο να αντιμετωπισθεί το συγκεκριμένο θέμα εντός του πλαισίου της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου. Μετά την αποσαφήνιση της νομικής μορφής του ΑΚΑΓΕ (ν.π.δ.δ. ή ειδικός φορέας της Κεντρικής Διοίκησης) θα ακολουθήσει και η αντίστοιχη προσαρμογή των κανονιστικών πράξεων που ρυθμίζουν τη λειτουργία της Ειδικής Επιτροπής Διαχείρισης και την οικονομική οργάνωση και λογιστική λειτουργία του Κεφαλαίου.

II. Επί των επιμέρους συστάσεων

Αναφορικά με την τρίτη σύσταση σε σχέση με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και τα αναφερόμενα στην Έκθεση Ελέγχου περί ελέγχου της διαχείρισης και έγκρισης των απολογισμών, επισημαίνονται τα ακόλουθα ανάλογα με τη νομική μορφή του ΑΚΑΓΕ σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο μέρος I:

Στην περίπτωση που το ΑΚΑΓΕ αποτελεί Ειδικό Λογαριασμό, ο έλεγχος της διαχείρισης και η έγκριση των απολογισμών και των χρηματοοικονομικών καταστάσεων θα πρέπει να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπεται για την Κεντρική Διοίκηση.

Στην περίπτωση που το ΑΚΑΓΕ αποτελεί ΝΠΔΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις της αριθμ. πρωτ. 26193/Δ1.8581/29-6-20220 ΚΥΑ, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΕΚΑ έχει την αρμοδιότητα για τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων των διαχειριστικών χρήσεων, όπως για τους λοιπούς εποπτευόμενους από το Υπουργείο φορείς. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 4756/2020: «Από το έτος 2022 και για κάθε επόμενη χρήση το Διοικητικό Συμβούλιο των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αναθέτει κάθε χρόνο τον έλεγχο της διαχείρισης των φορέων σε ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές» οι οποίες αφορούν στους ΦΚΑ, θεωρούμε ότι θα μπορούσε να θεσμοθετηθεί αντίστοιχη διαδικασία και για το ΑΚΑΓΕ.

Σχετικά με την έγκριση των ετήσιων απολογισμών, η υπηρεσία μας με τα αριθμ. 29626/23-4-2024 και 34676/3-6-2024 έγγραφα, έχει ζητήσει από τον e-ΕΦΚΑ αναλυτικό χρονοδιάγραμμα και έχει δώσει οδηγίες για τις ενέργειες που μπορούν να υλοποιηθούν άμεσα για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 136 του ν. 5078/2023.

Αναφορικά με την τέταρτη σύσταση της Έκθεσης Ελέγχου για τις οφειλές του Δημοσίου προς το ΑΚΑΓΕ από τον πόρο του ΦΠΑ, επισημαίνεται ότι οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 3867/2010 αναφέρονται στον περιορισμό των ετήσιων αποδόσεων υπέρ τρίτων του γενικού προϋπολογισμού του Κράτους στο 90%. Στην περίπτωση όμως του ΑΚΑΓΕ πρόκειται για φορέα εντός της Γενικής Κυβέρνησης οπότε θεωρούμε ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί κατά πόσο τυγχάνουν εφαρμογής οι συγκεκριμένες διατάξεις.

Αναφορικά με την πέμπτη σύσταση της Έκθεσης Ελέγχου, η υπηρεσία μας συμφωνεί με τη διενέργεια διακανονισμού που να εξασφαλίζει τη σύντομη διευθέτηση των οφειλών προς το ΑΚΑΓΕ. Η απόδοση επιπλέον πόρων προς το ΑΚΑΓΕ θα επιφέρει επιδείνωση του

δημοσιονομικού αποτελέσματος του προϋπολογισμού του e-ΕΦΚΑ και του Κοινωνικού Προϋπολογισμού, το οποίο όμως σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης θα είναι ουδέτερο.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΣΤΕΛΛΑ Σ. ΠΑΠΟΥΤΣΗ

ΣΤΕΛΛΑ Σ. ΠΑΠΟΥΤΣΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο-κας Υπηρεσιακής Γραμματέως
2. ΓΔΟΥ
3. Δ5/Τμήματα Β' και Γ'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ Π/Υ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ/ΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ
Δ4 – ΤΜΗΜΑ Β

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10
Συντάκτης : Α. Σκαλωμένου
Τηλέφωνο : 213 1516839

@ΠΛΗΡΗΣ ΠΛΑ
685da1145a4584e32120882
ΑΠ.34753
Υπογραφή: 619804 18:23
Διανομή: 04/05/24 11:21

ΕΠΕΙΓΟΝ

ΦΑΚΕΛΟΣ: ΑΚΑΓΕ

ΠΡΟΣ: e-ΕΦΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ
ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

1. Γραφείο Διοικητή
Ακαδημίας 22
diotikis@efka.gov.gr

2. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗΣ ΟΙΚ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Καλλιρρόης 5 & Περραιβού 20,
117 43, Αθήνα
gd.oikon@efka.gov.gr

Θέμα: «Έντοκος υπολογισμός Οφειλών του e-ΕΦΚΑ προς το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών».

Σχετικά:

1. Η αριθ. 33062/21.5.2024 επιστολή της Προέδρου της Επιτροπής για τη διαχείριση του ΑΚΑΓΕ
2. Σχέδιο έκθεσης ελέγχου του ΑΚΑΓΕ έτους 2023 από το Τμήμα Ελέγχων Ι του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σε συνέχεια της αριθμ. 33062/21.5.2024 επιστολής της Προέδρου της Επιτροπής για τη διαχείριση του ΑΚΑΓΕ συμπληρώνουμε τα εξής:

Στο Σχέδιο της Έκθεσης Ελέγχου του ΑΚΑΓΕ έτους 2023 του Τμήματος Ελέγχων Ι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναφέρεται ότι έπρεπε να έχει ληφθεί μέριμνα για την αποκατάσταση της οικονομικής ζημίας που έχει υποστεί και εξακολουθεί να υφίσταται το ΑΚΑΓΕ από την επί τόσο μακρό χρόνο αποστέρηση των εσόδων του, με την επιβάρυνση του Φορέα σας και με πιστωτικούς τόκους (σημείο 35 της Έκθεσης). Για το λόγο αυτό συστήνεται (Σύσταση πέμπτη της Έκθεσης) η εξόφληση της συνολικής οφειλής του Φορέα σας προς το ΑΚΑΓΕ να διακανονιστεί με τρόπο που θα εξασφαλίζει τη σύντομη διενθέρηση της εκκρεμότητας καθώς και την άρση όλων των επιζημιών για το ΑΚΑΓΕ, συνεπειών από την, ήδη επί μακρόν, αποστέρηση των πόρων του.

Βάσει των ανωτέρω, παρακαλούμε κατά την επεξεργασία των οικονομικών στοιχείων από τις υπηρεσίες σας για τον ακριβή προσδιορισμό των οφειλών προς το ΑΚΑΓΕ των πρώην ΦΚΑ, που εντάχθηκαν στον φορέα σας, να ληφθεί μέριμνα για την άρση όλων των επιζημιών για το ΑΚΑΓΕ συνεπειών, δηλαδή για τον έντοκο υπολογισμό των εν λόγω οφειλών.

Περαιτέρω, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το αρθ. 136 του Ν. 5078/2023 (Α'211) οι υπηρεσίες σας θα καταρτίσουν το αργότερο μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2026 τους εκκρεμείς ισολογισμούς και τις οικονομικές καταστάσεις εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών έως το έτος 2016 καθώς και του e-ΕΦΚΑ έτους 2016 έως 2025, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τον προγραμματισμό ολοκλήρωσης της κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων ανά έτος χρήσης, ώστε να μας αποστέλονται σταδιακά οι εγκεκριμένες καταστάσεις προκειμένου να επιταχυνθεί και η διαδικασία οριστικοποίησης των οικονομικών καταστάσεων του ΑΚΑΓΕ για τα αντίστοιχα έτη.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΓΕ

ΜΑΤΘΟΥΛΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Κοιν. Ασφαλίσεων
4. ΓΑΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ Π/Υ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ/ΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ
Δ4 – ΤΜΗΜΑ Β

Ταχ.Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ.Κώδικας: 10559
Πληροφορίες: Α. Σκαλομένου
Τηλέφωνο : 213 1516839

ΕΠΕΙΓΟ

07148 ΠΙΔΑ
005441551450452165962
ΑΠ:29102
Υπογραφή: 05/06/24 14:08
Διανομή: 05/06/24 15:11

ΦΑΚΕΛΟΣ: ΑΚΑΓΕ

ΠΡΟΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣ/ΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
1. Υπόψη Γενικής Γραμματέως κας Π. Καρασιώτου

Πανεπιστημίου 37, 10165, Αθήνα
Email: glk-ggr@elk.gr

2. Γεν. Διευθ. Δημοσιονομικής Πολιτικής & Προϋπολογισμού
Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης

Τμήμα Η'
Πανεπιστημίου 37, 10165, Αθήνα
Email: gdrrp@elk.gr, v.prikouril@elk.gr

ΚΟΙΝ : Γραφείο Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας
& Οικονομικών και Αθανάσιου Πετραλιά

Πανεπιστημίου 37, 10165, Αθήνα
Email: deputyminister-secr@minfin.gr

Θέμα : «Απόδοση οφειλών Δημοσίου από τον πόρο του ΦΠΑ καθώς και από τον πόρο των αποκρατικοποιήσεων έτους 2009 προς το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.)»

Σε συνέχεια του αριθμ 25275/25.4.2024 έγγραφου της Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με επισυναπτόμενο το από έτους 2023 Σχέδιο έκθεσης ελέγχου για το ΑΚΑΓΕ με θέμα: «*Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.): Πραγματοποιείται η εισπραξη των εσόδων του και η διάθεση των πόρων του όπως ο νόμος και ο σκοπός του Κεφαλαίου επιβάλλουν;*» που υιοθέτησε το Τμήμα Ελέγχων Ι του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την 19η.4.2024 Συνεδρίασή του, συστήνεται (σύσταση τέταρτη): «Οι δεδομένες, έστω βάσει της μεθόδου υπολογισμού τους από το Δημόσιο, οφειλές του τελευταίου προς το Α.Κ.Α.ΓΕ. από τον πόρο του Φ.Π.Α., καθώς και από τον πόρο των αποκρατικοποιήσεων, θα πρέπει το ταχύτερο να εξοφληθούν.»

Όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στην έκθεση οι ανωτέρω οφειλές του Δημοσίου προς το Α.Κ.Α.ΓΕ., υπολογίζονται ως εξής:

Α. ΠΟΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 4% ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ Φ.Π.Α. (σημείο 23)

Πίνακας 1: Πόρος από το 4% των εσόδων του ΦΠΑ σε ευρώ

Οικονομικό έτος	Εισπράξεις ΦΠΑ (Κρατικός Προϋπολογισμός)	Αποδοτίος πόρος (μετά τη μείωση του αποδοτικού ποσού της παρ.4 του άρθρου 21 του ν. 3867/2020)	Προεκτεβολή πόρου	Εσοδο ΑΚΑΓΕ	Οφειλή προηγούμενου έτους
2009	14.866.328.433,56	594.653.137,34	522.000.000,00	522.000.000,00	
2010	15.516.725.150,32	558.602.105,41	560.000.000,00	487.346.862,66	72.653.137,34
2011	14.753.570.562,09	531.128.540,24	571.287.890,23	500.032.647,48	71.255.242,75
2012	13.514.753.891,35	486.531.140,09	493.000.000,00	461.904.107,24	31.095.892,76
2013	11.939.810.288,79	429.833.170,40	451.256.485,68	426.629.452,83	24.627.032,85
2014	12.226.909.206,30	440.168.731,44	427.335.518,50	424.131.800,93	3.293.717,57
ΣΥΝΟΛΟ		3.040.916.824,92	3.024.879.894,41		16.036.930,51

1

Β. ΠΟΡΟΣ ΑΠΟ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ με απομείωση του αποδοτέου ποσού

Πίνακας 2: Πόρος από Κρατική Επιχορήγηση με απομείωση του αποδοτέου ποσού

Οικονομικό έτος	Εισπράξεις ΦΠΑ (Κρατικός Προϋπολογισμός)	Αποδοτέος πόρος (μετά τη μείωση του αποδοτέου ποσού της παρ.4 του άρθρου 21 του ν. 3867/2020)	Κρατική επιχορήγηση ΑΚΑΓΕ	Διαφορά
2015	13.110.210.000,00	471.967.560,00	454.000.000,00	-17.967.560,00
2016	12.996.000.000,00	467.856.000,00	470.000.000,00	2.144.000,00
2017	14.404.000.000,00	518.544.000,00	505.000.000,00	-13.544.000,00
2018	14.913.000.000,00	536.868.000,00	522.000.000,00	-14.868.000,00
2019	15.422.000.000,00	555.192.000,00	540.000.000,00	-15.192.000,00
2020	16.156.000.000,00	581.616.000,00	585.000.000,00	3.384.000,00
2021	14.898.000.000,00	536.328.000,00	565.000.000,00	28.672.000,00
ΣΥΝΟΛΟ		3.668.371.560,00	3.641.000.000,00	-27.371.560,00

Γ. ΠΟΡΟΣ ΑΠΟ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ χωρίς απομείωση του αποδοτέου ποσού

Πίνακας 3: Πόρος από Κρατική Επιχορήγηση χωρίς απομείωση του αποδοτέου ποσού

Οικονομικό έτος	Εισπράξεις ΦΠΑ (Κρατικός Προϋπολογισμός)	Ποσοστό 4%	Αποδοτέος πόρος (μετά τη μείωση του αποδοτέου ποσού της παρ.4 του άρθρου 21 του ν. 3867/2020)	Διαφορά
2015	13.110.210.000,00	524.408.400,00	471.967.560,00	52.440.840,00
2016	12.996.000.000,00	519.840.000,00	467.856.000,00	51.984.000,00
2017	14.404.000.000,00	576.160.000,00	518.544.000,00	57.616.000,00
2018	14.913.000.000,00	596.520.000,00	536.868.000,00	59.652.000,00
2019	15.422.000.000,00	616.880.000,00	555.192.000,00	61.888.000,00
2020	16.156.000.000,00	646.240.000,00	581.616.000,00	64.624.000,00
2021	14.898.000.000,00	595.920.000,00	536.328.000,00	59.592.000,00
ΣΥΝΟΛΟ		4.075.968.400,00	3.668.371.560,00	407.596.840,00

Δ. ΠΟΡΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ (αρ.149 του ν. 3655/2008)

Πίνακας 4: ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	
ΠΟΣΑ ΟΦΕΙΛΩΝ ΕΤΩΝ 2009-2012 (σε ευρώ)	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΠΟΣΟ ΕΣΟΔΩΝ
30.4.2009	31.775.470,30
30.4.2009	2.549.046,97
30.4.2009	2.549.046,97
30.4.2009	30.529.373,43
30.4.2009	2.449.084,35
30.4.2009	2.449.084,35
2.7.2009	36.237,51

31.7.2009	673.552.398,44
30.9.2009	34.816,43
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΟΥΣ 2009	745.924.558,75
Οφειλή 10% σε ΑΚΑΓΕ	74.592.455,88

Με βάση τα ανωτέρω, το σύνολο των οφειλών του Δημοσίου προς το ΑΚΑΓΕ έως και το 2021, προσδιορίζεται με βάση την Έκθεση ελέγχου σε ύψος **525.597.786,39 ευρώ** και αποτυπώνεται ακολούθως:

ΠΗΓΗ ΟΦΕΙΛΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΦΕΙΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΑΚΑΓΕ έως το 2021 (ευρώ)
Πίνακας 1: Πόρος 4% από ΦΠΑ	16.026.930,51
Πίνακας 2: Πόρος από Κρατική Επιχορήγηση με απομείωση 10%	27.371.560,00
Πίνακας 3: Πόρος από Κρατική Επιχορήγηση χωρίς απομείωση 10%	407.596.840,00
Πίνακας 4: Πόρος από κρατικοποιήσεις	74.592.455,88
ΣΥΝΟΛΟ	525.597.786,39

Σε συνέχεια των ανωτέρω, παρακαλούμε για τις ακόλουθες ενέργειές σας:

1. Την απόδοση στο Α.Κ.Α.ΓΕ του ανωτέρω συγκεντρωτικού ποσού των **525.597.786,39 ευρώ** ως εξόφληση απαιτήσεων προηγούμενων ετών (2009 έως και 2021).
2. Τον προσδιορισμό των οφειλών του Δημοσίου προς το ΑΚΑΓΕ για τα έτη 2022 και 2023 υπό το πρίσμα της μη εφαρμογής της μείωσης του 10% στο αποδοτέο ποσό της κρατικής επιχορήγησης.
3. Την έναρξη απόδοσης των ανωτέρω οφειλών (1 και 2) στο Α.Κ.Α.ΓΕ εντός του 2024, λαμβάνοντας υπόψη το μειωμένο ύψος της κρατικής επιχορήγησης που θα απαιτηθεί για τη χρηματοδότηση του e-ΕΦΚΑ σε σχέση με το ήδη προβλεπόμενο στον εγκεκριμένο Κρατικό Προϋπολογισμό έτους 2024.
4. Την επανεξέταση της ορθότητας θεώρησης του Α.Κ.Α.ΓΕ «ως τρίτου» και της εφαρμογής της παρακράτησης 10% υπέρ του Δημοσίου στα ποσά του πόρου που αποδόθηκαν προς το Α.Κ.Α.ΓΕ για τα έτη 2009 έως και 2014.
5. Τον ακριβή προσδιορισμό της βάσης υπολογισμού της ετήσιας κρατικής επιχορήγησης προς το Α.Κ.Α.ΓΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4254/2014 και ν.4393/2016 και συνακόλουθα τον προσδιορισμό ενδεχόμενων πρόσθετων οφειλών του Δημοσίου.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία της διαφύλαξης των πόρων του Κεφαλαίου για την εκπλήρωση των σκοπών του και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μεταβιβάσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού προς το Α.Κ.Α.ΓΕ, έχουν δημοσιονομικά ουδέτερο αποτέλεσμα, παρακαλούμε για τη συνεργασία σας για τον προγραμματισμό εξόφλησης όλων των απαιτήσεων του Α.Κ.Α.ΓΕ, από το Δημόσιο εντός της διετίας 2024-2025.

Η υπηρεσία μας είναι στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Η Προέδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής
του Α.Κ.Α.ΓΕ.

Θ/κ. v. 04 >

Ματθούλα Τριανταφύλλου

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Κοιν. Ασφαλίσεων
4. Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Οικ. Υπηρεσιών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ Π.Υ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ/ΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ
Δ4 – ΤΜΗΜΑ Β

Ταχ.Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ.Κώδικας : 101 10
Συντάκτης : Α. Σκαλωμένου
Τηλέφωνο : 213 1516839

ΦΑΚΕΛΟΣ: ΑΚΑΓΕ

ΠΡΟΣ: e-ΕΦΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ
ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
1. Γραφείο Διοικητή
Ακαδημίας 22
2. ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΗ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗΣ ΟΙΚ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Καλλιρρόης 5 & Περραιβού 20,
117 43, Αθήνα

Θέμα: «Αποπληρωμή Οφειλών του e- ΕΦΚΑ προς το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών».

Σχετικά με το θέμα της διευθέτησης των απαιτήσεων του ΑΚΑΓΕ από τον e-ΕΦΚΑ, σε συνέχεια και των αριθμ. 75η/22.11.2023 και 77η/16.5.2024 Συνεδριάσεων της Ειδικής Επιτροπής για τη διαχείριση του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης αλλά και της αριθμ.70086/21.12.2023 έκθεσης προκαταρκτικών ευρημάτων έτους 2023 της 2ης Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου -Τομέα Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, θέτουμε υπόψιν σας τα ακόλουθα:

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία της υπηρεσίας μας (προσωρινά στοιχεία έτους 2016) η οφειλή σας προς τον ΑΚΑΓΕ ανέρχεται στο ύψος των 1,040 δις ευρώ. Για την εν λόγω οφειλή αποδίδετε ποσό ύψους 50 εκ. ευρώ ετησίως από το έτος 2020, με συνέπεια η εξόφλησή της να υπολογίζεται κατ' εκτίμηση μέχρι το έτος 2041.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψιν την εκτέλεση του Προϋπολογισμού του Φορέα σας καθώς και τα ταμειακά του διαθέσιμα, εκτιμάται ότι είναι εφικτή η απόδοση προς το Α.Κ.Α.Γ.Ε. ποσού ύψους 250 εκ ευρώ ετησίως, προκειμένου να διευθετηθεί η οφειλή σας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε όπως προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου, κατόπιν έγκρισης από το ΔΣ του φορέα σας:

- να αποδοθεί ποσό ύψους 250 εκ. ευρώ αντί του ποσού των 50εκ ευρώ που έχει εγκριθεί στον Π.Υ του Φορέα σας έτους 2024 για τις οφειλές σας προς το Α.Κ.Α.Γ.Ε.,
- να ενσωματωθεί στους Προϋπολογισμούς των επόμενων ετών του Φορέα σας η απόδοση προς το Α.Κ.Α.Γ.Ε. ως εξής:
 1. 250 εκ. ευρώ για το 2025,
 2. 250 εκ. ευρώ για το 2026,
 3. 77 εκ ευρώ το έτος 2027,
 4. ώστε να γίνει η εξόφληση της συνολικής οφειλής του φορέα σας.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι αναμένεται η έγκριση των εκκρεμών οικονομικών καταστάσεων του Φορέα σας για τα έτη έως το 2025, σύμφωνα με το άρθρο 136 ν. 5078/2023, στις οποίες θα οριστικοποιηθεί η εν λόγω οφειλή, ώστε εάν διαφέρει από εκείνη του ποσού των 1,040 δις ευρώ, να καταστεί δυνατή η απόσβεσή της εντός του έτους 2027.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΣΤΟ ΠΡΟΕΛΘΟΝ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΚΑΓΕ

Ματούλα Τριανταφύλλου

ΜΑΤΘΟΥΛΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Η΄

Ταχ. Δ/ση : Πανεπιστημίου 37,
10165, Αθήνα
Πληροφορίες : Κ. Δραγασάκη
Τηλέφωνο : 210 3338291
E-mail : k.dragasaki@gik.gr

Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2024

Αριθ. πρωτ. οικ. 2/97392/ΔΠΓΚ

Προς: Ελεγκτικό Συνέδριο
Γραφείο Προέδρου
Τσόχα & Βουρνάζου 4, 115 21, Αθήνα
couraudi@otenet.gr

Θέμα: «Παρατηρήσεις επί του σχεδίου της Έκθεσης Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με θέμα «Ασφαλιστικό κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.): Πραγματοποιείται η είσπραξη των εσόδων του και η διάθεση των πόρων του όπως ο νόμος και ο σκοπός του Κεφαλαίου επιβάλλουν;».

Σχετ.: (α) Το υπ' αριθμ. 25274/25.04.2024 διαβιβαστικό έγγραφο και τα συνημμένα σε αυτό

Σε συνέχεια του (α) σχετικού εγγράφου σας, το οποίο κοινοποιήθηκε στην Υπηρεσία μας προκειμένου να διευκρινισθούν παρατηρήσεις επί του σχεδίου έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου με θέμα «Ασφαλιστικό κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.): Πραγματοποιείται η είσπραξη των εσόδων του και η διάθεση των πόρων του όπως ο νόμος και ο σκοπός του Κεφαλαίου επιβάλλουν;», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας ενημερώνουμε για τα κάτωθι:

Πρόθεση των συναρμόδιων Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είναι να αναθεωρηθεί το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του φορέα και κυρίως τα θέματα που άπτονται των πόρων του, ώστε ασάφειες που έχουν επισημανθεί να επιλυθούν. Προς αυτήν την κατεύθυνση σας ενημερώνουμε ότι οι υπό επεξεργασία τροποποιήσεις εστιάζουν στον τρόπο και τη βάση υπολογισμού της κρατικής επιχορήγησης που λαμβάνει το Α.Κ.Α.ΓΕ. ως ποσοστό 4% επί των εσόδων του Φ.Π.Α.. Ειδικότερα, με την περίπτωση β της παρ. 3 του άρθρου 149 του ν. 3655/2008, , ορίζεται, μεταξύ άλλων, ως πόρος του φορέα ποσοστό 4% επί των ετησίων συνολικών εσόδων από το Φ.Π.Α. ενώ την περ.2β. της υποπαραγράφου ΙΑ.3 του Ν.4254/2014 (ΦΕΚ Α' 85/07/04/2014) ο προβλεπόμενος πόρος της περίπτωσης β' της παρ.3 υπέρ Α.Κ.Α.ΓΕ., από 1.1.2015, αντικαθίσταται με ετήσια επιχορήγηση μέσω πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού ισόποση του εισπραττόμενου πόρου. Η ύπαρξη περισσότερων διατάξεων με ίδιο ρυθμιστικό αντικείμενο οδήγησε στην απώλεια εσόδων από τον πόρο 4% επί των εισπραττόμενων ποσών Φ.Π.Α. κατά τα έτη 2009-2023.

Ωστόσο, έως ότου ληφθούν οι απαραίτητες νομοθετικές πρωτοβουλίες, πρόθεση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είναι η οφελή του Ελληνικού Δημοσίου που προέρχεται από τον πόρο αυτό να καλυφθεί μέσω της μεταβίβασης αδιάθετων πιστώσεων εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό έτους 2024 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Σε αυτή την κατεύθυνση, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών αναμένει αίτημα από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης προκειμένου να εκδοθεί η σχετική απόφαση επιστροφής αδιάθετων πιστώσεων ύψους 617.413.901,40 ευρώ από τις

1

εγγεγραμμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2024, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρ. 59 του ν. 4270/2014. Εν συνεχεία, με Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών θα μεταφερθούν οι ως άνω ισόποσες πιστώσεις σε ΑΛΕ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 59 του ν. 4270/2014 για την εξόφληση των απαιτήσεων του Α.Κ.Α.ΓΕ. από το Ελληνικό Δημόσιο που αφορούν τον **πόρο του Φ.Π.Α. για τα έτη 2009 έως και 2023 και τον πόρο των αποκρατικοποιήσεων για τα έτη 2009 και 2010.**

Επιπρόσθετα, ως προς τον **Εθνικό Λογαριασμό Κοινωνικής Αλληλεγγύης Γενεών «Ε.Λ.Κ.Α.Γ.»** που ιδρύθηκε με τον ν. 4162/2013, η κοινή υπουργική απόφαση των άρθρων 1 και 2 του εν λόγω νόμου δεν έχει έως σήμερα εκδοθεί, καθιστώντας τον λογαριασμό αυτόν ανενεργό. Παρόλα αυτά, αναγνωρίζοντας την πρόθεση της Πολιτείας για διασφάλιση των εσόδων του Α.Κ.Α.ΓΕ., σας ενημερώνουμε ότι με πρωτοβουλία των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης πραγματοποιήθηκε συνάντηση την 10.10.2024 στα γραφεία του Υπουργείου με στελέχη της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους καθώς και της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προκειμένου να συζητηθούν θέματα που άπτονται επί της λειτουργίας και των πόρων του Ε.Λ.Κ.Α.Γ.. Εν προκειμένω, κατά τη συνάντηση αυτή έγινε καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης, διαπιστώθηκαν δυσχέρειες και συζητήθηκαν πιθανές λύσεις με σκοπό την αναθεώρηση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου προς την κατεύθυνση του σαφούς προσδιορισμού εκείνων των εσόδων του Ελληνικού Δημοσίου από τις εταιρείες που αναλαμβάνουν την έρευνα και εκμετάλλευση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων που θα μπορούσαν, μέσω μια σαφώς προσδιορισμένης διαδικασίας, να αποδίδονται ως πόρος του Α.Κ.Α.ΓΕ. και να κατευθύνονται προς την εξυπηρέτηση των σκοπών του. Επισημαίνεται ωστόσο ότι, έως και σήμερα, το **εξαιρετικά χαμηλό ύψος των εσόδων από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων** αδυνατεί να εξυπηρετήσει το σκοπό για τον οποίο ο λογαριασμός δημιουργήθηκε, ήτοι τη δημιουργία αποθεματικού και τη χρηματοδότηση των κλαδών σύνταξης των ΦΚΑ και τη διασφάλιση των συντάξεων των νέων γενεών ενώ ταυτόχρονα να χρηματοδοτούνται μεταπτυχιακά προγράμματα και λοιπές ερευνητικές δραστηριότητες σχετικά με τον πλούτο των υδρογονανθράκων.

Εν κατακλείδι, από τα παραπάνω είναι σαφές ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καταβάλλει κάθε **δυνατή προσπάθεια**, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, για τη συμμόρφωση στις υποδείξεις και συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα εξασφάλισης των συνθηκών εκείνων που θα επιτρέψουν στο Α.Κ.Α.ΓΕ. να επιτελέσει τον σκοπό του, δηλαδή τη στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος επ' ωφελεία των μελλοντικών γενεών.

Ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Α. Πετραλιάς

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Α. Πετραλιά
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Δημοσιονομικής Πολιτικής
- Γραφείο Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού
- Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης, Τμήμα Η'

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

0015787625

EVGENIA THEODOROPOULOU
16/05/2024 16:08
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

e-ΕΦΚΑ 16/05/2024
Α. Π.: 695376

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Ταχ. Δ/ση : Ακαδημίας 22
Ταχ. Κώδικας: 10671 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210-3666202, 6206
Email : diokitis@efka.gov.gr

ΠΡΟΣ:
Γραφείο Προέδρου Ελεγκτικού Συνεδρίου

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις - απόψεις επί του Σχεδίου της Έκθεσης Ελέγχου με τίτλο «Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.)»

Αξιότιμοι κύριοι,

Σχετικά με την Έκθεση Ελέγχου με τίτλο «Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.)», θα ήθελα αρχικά να αναφέρω τα κάτωθι στοιχεία:

Ως προς τους τ. ΦΚΑ που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ:

Κατά τα έτη 2010-2016 οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που μεταγενέστερα εντάχθηκαν (από 1-1-2017) στον e-ΕΦΚΑ, είχαν έλλειψη χρηματικών διαθεσίμων και δινόταν προτεραιότητα στην καταβολή των συντάξεων, κύριων και επικουρικών, με αποτέλεσμα τη δημιουργία οφειλών στο ΑΚΑΓΕ από την ελλιπή απόδοση σε αυτό της παρακρατηθείσας Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων κύριων συντάξεων και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης.

Επίσης, για τα έτη 2011 για το τ. ΙΚΑ-TEAM, 2012 για τον τ. ΟΑΕΕ και από το 2013-2016 για τους λοιπούς Φορείς, δεν έχουν συνταχθεί οι οικονομικές καταστάσεις και τα στοιχεία είναι εξωλογιστικά και προσωρινά, με συνέπεια να παρουσιάζονται κατά καιρούς διαφοροποιήσεις και η διασταύρωση αυτών, λόγω παρέλευσης μακρού χρόνου, να είναι δυσχερής και ελλιπής. Ειδικότερα αυτό είναι εμφανές ως προς τις οφειλές των τ. ΦΚΑ προς το ΑΚΑΓΕ εκ του ποσοστού 10% επί των ετησίως εισπραττομένων ποσών από κοινωνικούς πόρους από Φορείς, Κλάδους ή Λογαριασμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι στη συνέχεια καταργήθηκαν (Παραγρ. 11. Β του Σχεδίου της Έκθεσης).

Από τα διαθέσιμα εξωλογιστικά/προσωρινά στοιχεία, όπως προαναφέρθηκε, προκύπτουν οφειλές από το τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τ. ΟΑΕΕ, τ. ΤΑΠ-ΔΕΗ & τ. ΤΣΜΕΔΕ για τα έτη 2011-2016 προς το ΑΚΑΓΕ ποσού περί τα 863 εκατ. € από κύριες συντάξεις και από το τ. ΕΤΕΑΜ και τ. ΕΤΕΑ για τα έτη 2012-2016 προς το ΑΚΑΓΕ ποσού περί τα 182 εκατ. €.

Ως προς τον e-ΕΦΚΑ:

Α) Συγκεντρωτικά για τα έτη του e-ΕΦΚΑ 2017-2021 οι παρακρατήσεις υπέρ του ΑΚΑΓΕ της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων για τις κύριες συντάξεις, καθώς και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης για τις επικουρικές του τ. ΙΚΑ ΕΤΕΑΜ (Παραγρ. 38 του Σχεδίου της Έκθεσης), οι οποίες εκκαθαρίζονται και καταβάλλονται από τον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης & Λοιπών Παροχών του e-ΕΦΚΑ, ανέρχονται στο ποσό των 2.143.609.745,16 € και οι αποδόσεις σε αυτό στο ποσό των 2.157.597.352,32 €. Συνολική διαφορά, υπεραπόδοση, 13.897606,72 €.

Ομοίως και για τα επόμενα έτη, οι αποδόσεις στο ΑΚΑΓΕ, για τις κύριες συντάξεις καθώς και για τις επικουρικές του τ. ΙΚΑ-ΕΤΕΑΜ, ακολουθούν τις παρακρατήσεις και αποδίδονται τακτικά σε μηνιαία βάση.

Β) Από το έτος 2021, αποδόσεις δηλ. που αφορούν το 2020 και κάθε επόμενο έτος, αποδίδεται ατύπως, με εγγραφή αντίστοιχης πίστωσης στο Π/Υ του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης & Λοιπών Παροχών του κάθε έτους, ποσό 50.000.000 € ετησίως έναντι των υποχρεώσεων των τένες ΦΚΑ στον ΑΚΑΓΕ. Έχουν δηλ. αποδοθεί κατά τα έτη 2021-2023 συνολικά 150.000.000 €.

Αντίστοιχα από τον Κλάδο της Επικουρικής Ασφάλισης έναντι των υφιστάμενων οφειλών των τ. ΦΚΑ αποδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2023 στο ΑΚΑΓΕ το ποσό των 13.000.000 €

Γ) Σε ό,τι αφορά τα ποσά υπέρ ΑΚΑΓΕ του άρθρου 27 του Ν. 4585/2018 τα ποσά των οφειλών προκύπτουν από τις μηνιαίες αναφορές της ΗΔΙΚΑ Α.Ε. και αποδίδονται επακριβώς.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, η άποψή μας επί της τρίτης και της πέμπτης σύστασης που αναφέρονται στην έκθεση ελέγχου, είναι η εξής:

Ένεκα της κρατικής επιχορήγησης και των πλεονασμάτων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του e-ΕΦΚΑ των προηγούμενων ετών, τα οποία επέτρεψαν από συστάσεις του ΕΦΚΑ και επιτρέπουν την απρόσκοπτη, εμπρόθεσμη και ομαλή απόδοση των οφειλών, συμφωνούμε για τον διακανονισμό της απόδοσης στο ΑΚΑΓΕ των οφειλόμενων ποσών της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων των κυρίων συντάξεων των τ. ΦΚΑ που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ.

Δεδομένου, όμως, της οικονομικής και περιουσιακής αυτοτέλειας των Κλάδων του e-ΕΦΚΑ (Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών, Επικουρικής και Εφάπαξ), των ελλειμμάτων του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης και των περιορισμένων πόρων αυτού, φρονούμε ότι ο διακανονισμός της απόδοσης στο ΑΚΑΓΕ των οφειλόμενων ποσών της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης των τ. ΦΚΑ θα πρέπει να διενεργηθεί σε μεγαλύτερο εύρος χρόνου.

Με τιμή,

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ e-ΕΦΚΑ

Δρ. Αλέξανδρος Βαρβέρης